

Plača vsak četrtek in
velja s pošilnino vred ali
v Mariboru s pošiljenjem
na dom za celo leto 12 din.,
za leto 7 din., četiri leta
3 din. Izven Jugoslavije
3 din. Naročnina se pošlje
na upravnstvo „Sloven-
skega Gospodarja“ v Ma-
ribor, Koroška cesta 5.
Plača se doplačila do otpo-
voda. Naročnina se plačuje
v naprej.
Telefon interurban št. 413.

Posamezna številka stane 2 kront ali 50 para.

Poštnina plačana v gotovini.

Uredništvo: Koroška c.
št. 5. Rokopisi se ne vr-
čajo. Upraviščno spre-
ma naročnino, inserate in
reklamacije.
Cene inseratov po dogo-
voru. Za večkratne oglaš-
primeren popust. Nezapre-
reklamacije so pošiljne
proste.
Čekovni račun pošilja
urada Ljubljana št. 10423.
Telefon interurban št. 413.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO.

28. številka.

Maribor, dne 13. julija 1922

58. letnik.

Katoliško ljudstvo, na plan!

Kedarkoli je bila katoliška vera in sv. katoliška Cerkev v nevarnosti, je stopilo slovensko katoliško ljudstvo na plan, da brani svojo Cerkev in svojo vero. Pred približno 350 leti se je širilo po slovenskih krajih luteranstvo. Katoliška vera med Slovenci je bila v nevarnosti. Mesta, grajsčaki, grofi, plemenitaši in gospoda je sprejela krive nauke, kmetsko ljudstvo jih je pa varovalo. Ljubljanski škof Tomaž Hren je bil takrat pravi apostol slovenskega ljudstva. Z vsem navdušenjem in z vso odločnostjo se je uprl krivim naukom. Delal je za katoliško stvar neumorno in neustrašno. V Gornjemgradu se je spravil luteranski pridigar Jurij Kobilar, na prižnico in je razlagal krive nauke. Škof Tomaž Hren je bival takrat v Gornjemgradu. Ko izve, da krivoverec Jurij Kobilar v cerkvi razlaga luteranske nauke, ga po-grabi sveta jeza tako, da vstane in gre v cerkev ter na-podi predrznega krivoverca iz cerkve. Pod vodstvom škofa Tomaža Hrena je slovensko ljudstvo odločno za-vrnilo luterance in si ohranilo svojo sv. katoliško vero. Od takrat je slovensko kmetsko ljudstvo stalo vedno na braniku za sv. Cerkev. Večkrat so poskusili po teh ča-sih sovražniki božjega imena zastupiti naše ljudstvo s krivimi nauki. Liberalci so govorili na shodih proti ka-toliški veri, vsiljevali so ljudem brezverske knjige in časopise, a vse zastoj. Slovensko ljudstvo je ostalo sta-novitno in neomajno zvesto svoji veri. Le tuintam se je znašel kak odpadnik in sovražnik božjega imena, ma-sa ljudstva pa je ostala verna in udana sv. Cerkvi. Ta-ko je prav!

Sovražnik je zopet tu!

Slovensko ljudstvo! Glej, sovražniki sv. vere in sv. Cerkve so začeli zopet nastopati. Pred par meseci so vsi jugoslovanski škofi v posebnem pismu na vlado javno pokazali na nevarnost, ki preti sv. veri in sv. Cerkvi. — Kakšna pa je ta nevarnost? 1. Naši nasprotniki so upel-jali takojmenovani kancelarparagraf, kateri prepoveduje duhovnikom na prižnici svobodno pridigovati in razla-gati verske resnice. Duhovnik pa ljudstva ne sme opo-ziti na preteče nevarnosti. To bi bil lep dušni pastir, ki bi videl volka priti med verno ljudstvo, pa bi svojih vernikov ne branil.

2. Vaše otroke hočejo sovražniki že v šoli spraviti med Sokole. Sokoli pa so nasprotni veri in Cerkvi, ka-kor so se sami že izrazili, da dober Sokol ne more biti katoličan. Katoliško ljudstvo, ali boš ti izročilo svoje otroke takemu društvu?!

3. V Bosni in na Hrvatskem zabranjujejo naše obla-sti, da katoliški dijaki ne smejo biti člani Marijinih družb. Katoliška mladina bi torej ne smela biti v kat. bratovščinah!

4. V Vojvodini so razpustili katoliške šole in so iz-gnali sestre, ki so podučevale v teh šolah. Iznali so tam iz šol tudi katehete in krščanskega nauka tam ne smejo več poučevati katoliški duhovniki. V šolah podučujejo katoliške otroke v krščanskem nauku po-svetni učitelji, ki večkrat niti katoliške vere niso in ka-toliških resnic niti ne poznajo. Kako naj taki učitelji vcepijo v srca katoliških otrok katoliško versko zavest!

5. Pa tudi pri nas se nekaj sličnega pripravlja. Iz-delujejo namreč za celo državo novi šolski zakon, v ka-terem hočejo določiti, da katehet ne bi smel več v šolo, da bi Vaše otroke v krščanskem nauku podučevali po-

svetni učitelji, od katerih mnogi žal nikdar v cerkev ne hodijo, ki ne hodijo k spovedi in k sv. obhajilu. Ali bodo Vaši otroci še ostali verni in prepričani katoličani, če bodo imeli take učitelje za krščanski nauki?

Glej, katoliško ljudstvo! To delajo in pripravljajo sovražniki tvoje vere in tvoje Cerkve. In kdo te sovraž-nike podpira?

Samostojni in demokratski

poslanci so glasovali za kancelarparagraf. Samostojni in demokratski poslanci niso nastopili zoper Pribičeviča, ko je v Vojvodini razpustil katoliške šole in izgnal šolske sestre iz šol, oni niso protestirali, ko so v Vojvodini vrgli katehete iz šol, ampak so vse to odobraval. Demo-kratski in samostojni zastopniki v višjem šolskem sve-tu so glasovali za to, da se odpravijo šolske maše. De-mokratski učitelji izdelujejo novi šolski zakon, po ka-terem hočejo pahniti katoliškega duhovnika iz šole. — Demokratski in samostojni poslanci podpirajo torej tvo-je verske sovražnike v njihovem delovanju, oni delajo zoper tvoje najdražje verske svetinje. Zato pa naj vsak Slovenec, ki ima le še nekaj verskega duha v sebi, in ki je dozdaj držal z demokrati in samostojneži ter volil z njimi, dobro premisli, ali še more zanaprej ostati v tej stranki, ki podpira protiverske in proticerkvene zaka-ne! Kdor je v renici veren, ne more biti v družbi verskih nasprotnikov.

Cerkev Vas kliče!

Ker je nevarnost za vero in Cerkev, zato Vas, ka-toliški Slovenci, sv. Cerkev kliče na boj in obrambo zo-per svoje sovražnike. Po naši lepi Stajerski se prirejajo zdaj katoliški shodi, na katerih se zbira na tisoče in ti-soče dobrega vernega ljudstva, da tam slovesno mani-festirajo za sv. katoliško vero in sv. Cerkev, da glasno povzdigne svoj glas za obrambo verskih svetinj, da na-sprotnikom javno in na ves glas zakliče: «Roke proč od naše vere, roke proč od naše šole in mladine. Svoje ve-re, svoje Cerkve si ne damo vzeti, svoje mladine si ne damo razkristjaniti.» Zato pa, katoliško ljudstvo, na plan! V veliki množini na katoliške shode, da se tam poglobite in utrdite v svoji veri in postavite v bran zo-per sovražnike sv. Cerkve. Zmaga bo na Vaši strani, ker z Vami je Kristus, ki je rekel: «Vrata peklena moja Cerkve ne bodo premagala!»

KATOLISKI SHOD IN TABOR SREDIŠKEGA ORLOVSKEGA OKROŽJA V SREDIŠČU

dne 16. julija 1922.

SPORED:

Na predvečer bakljada — pohod na grobove umrlih članov središkega Orla, kamor položi domači odsek vence.

Nedelja 16. julija. Predpodne: Ob 7. uri — zbiranje udeležencev na trgu pred kapelo; ob 8. uri sprejem ude-ležencev na kolodvoru; ob pol 9. uri slovesna služba božja v kapeli (cerkveni govor, g. Živornik iz Maribo-ra). Po maši katoliški shod velikonedeljske dekanije, na katerem govore sledeči gg. govorniki: g. dr. Anton Je-rovšek, (kat. tisk), g. prof. J. Vesenjak (kršč. šola), č. g. p. Pavel (kat. organizacija) in drugi. — Po shodu ma-nifestacijski obhod in nato kosilo.

Popoldne: ob 2. uri večernice; ob 3. uri javna telovadba in tabor središkega orlovskega okrožja na «Tratah» združen s prosto zabavo.

Pri celi slovesnosti sodelujeta svetinjska orlovska in ormoška narodna godba.

Vabimo na to proslavo katoliške misli vse naše or-ganizacije: Orle, Orlice, Marijine družbe, krajevne KZ, vsa bralna in izobraževalna društva — sploh vse kršč. misleče ljudstvo velikonedeljske in sosednih dekanij. — Udeleženci, ki pridejo z vlakom, naj se poslužijo ju-tranjega mešanega vlaka št. 31, ki pride ob 8. uri zjut-raj v Središče. Organizacije, ki pridejo peš ali na vo-zovih, naj gledajo, da bodo točno ob 7. uri že v Sre-dišču.

Marijine družbe, vzamite zastave s seboj, istotako orlovski odseki. Odseki in krožki, katerim se ne bi do-pslale že plačane izkaznice za obede, prejmejo iste ob prihodu v Središče. Organizacije, ki bodo imele kako prtljago s seboj (zavoje z jedili, telovadno obleko itd.) naj spravijo vse v skupno vrečo, ki jo dobro zavežejo in zunaj napišejo razločno čitljivo ime; te vreče bo za to pripravljeni voz odpeljal v skupno shrambo.

Kakor hitro prejmemo iz Ljubljane izkaznice za polovično vožnjo, jih bomo začeli razpošiljati.

Vstopnina k javni telovadbi: sedeži po 5 dinarjev, stojišča po 2 dinarja. Po telovadbi je tudi srečolov, šal-jiva pošta, licitacija predmetov in drugo.

Na veselo svidenje v nedeljo, dne 16. julija 1922 v Središču!

Bog živil!

Pripravljalni odbor.

Državni dolgovi — izmenjava denarja.

Naš narodni poslanec gospod Vladimir Pušenjak je govoril v narodni skupščini o državnem proračunu in se je v svojem državno-gospodarskem znamenitem govoru dotaknil naših dolgov in škode, katero smo ime-li pri izmenjavi denarja. Gospod Pušenjak je povedal v zbornici o državnih dolgovih in izmenjavi denarja sle-deče:

A) Državni dolgovi.

Gospod finančni minister govori v svojem poročil-u o naših državnih dolgovih. Pribiti moram, da on navaja nekatere dolgove, ki v proračunu niso pred-videni. On navaja dolgove, za katere v proračunu niso predvidene potrebne vsote za obrestovanje in amorti-zacijo. Nadalje moram pribiti, da on določa prenizke kurze za dolgove v inozemstvu. Tako na primer določa za ameriški dolar kurz 5.18 frs, dočim vemo, da je kurz dolarja 76 dinarjev.

1. Predvojne obligacije.

Če pogledamo razne dolgove, moramo povdariti, da je cela vrsta dolgov, ki niso niti omenjeni v poročilu in bi bilo treba tudi o teh spregovoriti. Vidimo, da v poročilu niso omenjeni dolgovi, ki se tičejo predvojnih obligacij avstro-ogrske monarhije. Po mirovnem ugo-voru je naša država dolžna prevzeti predvojne obliga-cije in treba je tudi te predvojne-obligacije obrestovati.

LISTEK.

Izkušnje gospoda Williama.

Angleški spisal Mark Twain.

(Dalje.)

«To je dobra misel! Ampak kdo bo pa tebi poma-gal?»

«Ti mi lahko pomagaš, če bo treba. Sicer pa» — je dejala s prezirnim postranskim pogledom name — «za-upam v takih resnih in usodnih trenutkih najbolj sama sebi!»

Sram me je, sem jej ugovarjal, da bi jaz ležal in spal, ona pa da bi se mučila in trudila krog otroka vso noč. Pa rekla je, naj zaradi tega le kar mirno grem — spat, da bo že ona sama vse naredila — ! — da je to materinska njena dolžnost —

Sel sem torej spat, Marija pa se je naselila v so-bici pri fantku. —

Penelopa je dvakrat zakašljala v spanju.

«Oh, — oh, da ne pride zdravnik —!» je jadikova-la žena. — «Mortimer, soba je prevroč! Prav gotov, da je prevroč! Odpri okno, prosim te, hitro odpri ok-no!»

Vstal sem in odprl okno ter med potom pogledal na toplomer in se čudil, zakaj bi bilo «prevroč» v sobi pri sedmih stopinjah Celzijevih —

Naš kočijaž se je med tem vrnil iz mesta in prin-esel novico, da je naš hišni zdravnik bolan in da mora ostati v postelji.

Z umirajočimi očmi me je pogledala žena in je de-jala z umirajočim glasom:

«Božja volja je —! O —! Bog tako hoče! — Nikdar še ni bil bolan, nikdar! — Mortimer, dragi mož, midva nisva živela, kakor bi bila morala! Kolikokrat sem ti to pravila! In sedaj naju Bog kaznuje! Vidiš! Otrok ne bo nikoli več ozdravel! To je kazen božja! — Skušaj, ako moreš samemu sebi odpustiti, jaz si ne morem in si ne bom nikoli!»

Ne da bi jo hotel žaliti, sem jej mirno in brez okol-nosti rekel, da ne uvidim, kedaj bi bil živel tako straš-no pregrešno življenje.

«Mortimer —! Ali hočeš poklicati božjo sodbo tu-di na fantka —?»

Zajokala je —

Pa naglo se je spet nečesa spomnila.

«Mortimer —! Ali ni zdravnik poslal nobenih zdra-vil —? Oh —!»

Rekel sem:

«Seveda! Tule so! Že prej sem ti jih hotel dati, pa nisem prišel do besede.»

«Nesrečni človek —! Hitro mi jih daj! Ali ne veš, da je vsak trenutek neizmerno dragocen!» — In obup-no je pridjala: «Pa kaj pomagajo zdravila, — saj zdrav-nik sam ve, da je bolezen neozdravljiva!»

Odgovoril sem, da morava upati, dokler je še kaj življenja v otroku.

«Upati —! Mortimer, ti ne veš, kaj govoriš! Manj veš, ko novorojeno dete!» —

Pogledala je zdravila.

«Zdravnik pravi, da naj dobi otrok vsako uro po

eno kavino žličko. — Vsako uro —! Kakor bi imel otrok še celo leto čas, da ozdravi —! Mortimer, hitro, prosim! Daj ubogi umirajoči Penelopi eno veliko žlico zdravila, — pa hitro, hitro!»

«Ampak — prosim te, ena velika žlica zdravila bi utegnila —.»

«Nikar me ne pripravi v blaznost! —» Vzela mi je žlico in je sama ulivala otroku zdra-vilo v usta.

«Takole —! Takole —! Le pridna bodi, Nelica, mo-ja draga, moja edinica! Bridko je, oh, tako bridko, de-tece, tole zdravilo, pa dobro je za Nelico! Dobro je za materinega ljubčka —! In zdrava bo Nelica! — Takole —! Sedaj pa lepo položi glavico na materine prsi pa zaspančkaj, — Oh, saj vem, da ne bo jutra dočakala —! Mortimer, ena velika žlica vsake pol ure bi —. Oh, še bezovega čaja bi jej bilo dobro dati, vem, da bi jej pomagal —. In strdi na mleku tudi —! Poišči strd, — Mortimer, v moji omariči je! — Pa ne, pusti, bom že sama poiskala. Moški ne razumejo takih reči!»

Postavil sem zibelko tesno k ženinemu zgledju in sem legel spat. Neprestano preseljevanje in vedno vsta-janje me je zelo zmučilo in v dveh minutah sem bil sredi trdega spanja.

Kar me zopet zbudi žena.

«Mortimer —! Ali ni okno odprto?»

«Da!» — (Saj je vendar sama naročila, naj ga od-prem!) —

«To sem si mislila! Prosim te, zapri ga! Soba je mrzla!»

Hm! —

Vemo, da je mnogo naših državljanov, zlasti pa naših denarnih zavodov, ki imajo te obligacije. Razne ustanove pri nas na primer mnoge župnije dobivajo edine dohodke iz obresti predvojnih obligacij. Naše finančno ministrstvo je ustavilo obrestovanje teh obligacij in ne pove, kdaj misli to obrestovanje zopet uvesti, in ne stavlja v proračunu nobene vsote za plačilo obresti teh predvojnih obligacij.

2. Vojna škoda.

Mi vemo, da je treba vsem osebam, ki so trpele škodo vsled vojne, to škodo povrniti. Znano nam je, da so se tozadevno stavili v zbornici tudi že potrebni predlogi. Meseca maja 1922 je stavljal tozadevni predlog Zemljoradniški klub, meseca junija 1922 pa Radikalni klub. Ko se je pa začela ceniti škoda, so se čule najrazličnejše številke. En predlagatelj meni, da znaša celotna škoda kakih 6 milijard dinarjev, finančni minister pa jo ceni na 8—10 milijard dinarjev, minister pravde pa pravi, da bi bilo treba nad 20 milijard dinarjev, če bi se hotela pokriti vsa škoda, ki jo je zadala našim državljanom vojna. Vsekako pa je treba to škodo poravnati. Sedaj nikdo ne dvomi o tem, da te škode ne bodo nikdar plačale države, ki so obsojene na povračilo vojnih stroškov: Nemčija, Avstrija, Madžarska, Bolgarska in druge drave. Treba bo, da stavi naša država tozadevno precejšnjo vsoto na razpolago. Zato bi se bila morala vstaviti tudi v proračunu glede tega primerna vsota.

Pri tej priliki moram grajati, da je naša država že dobila od Nemčije 150 milijonov mark v zlatu, kar znaša dve milijardi 250 milijonov dinarjev, in da je porabila ta znesek, ne da bi ga bila dala na razpolago onim, ki so po vojni oškodovani in ki imajo v rokah že sodnijske razsodbe glede škode, ki se jim je storila med vojno. Ko govorim o vojnih škodah, ne smemo pozabiti tudi na to, da so leta 1919, ko je bilo naše vojaštvo prisiljeno zapustiti Koroško, prodirale nemške tolpe za umikajočam se našim vojaštvom na Štajersko v kraje, ki so bili po mirovni pogodbi nam prisojeni in v katerih so vršile upravo naše oblasti. Te nemške tolpe so povzročile precejšnjo škodo. Ta škoda znaša v okraju Prevalje in v krajih, ki spadajo pod okrajno glavarstvo Slovenjgradec, čez 5 milijonov kron. To škodo bo treba povrniti, ker je bila krivda naše vlade, da ni poskrbela za to, da bi se bilo prodiranje nemških tolps s Koroškega ustavilo in da bi se bili naši državljani na ta način obvarovali škode.

3. Vojna posojila.

Govorilo se je o tem, da bi bilo potrebno, da tudi naša država vzame v poštrev vojna posojila bivše Avstro-Ogrske. Gospod finančni minister pravi v svojem poročilu, da so se te obligacije žigosale in da znašajo približno 1 milijardo 410 milijonov kron. Dalje pravi gospod minister, da je poročal o tem vojno-odškodninski komisiji, da pa ta komisija noče, da bi se ji te obligacije doposlale. Mi vidimo, da so vse države, ki so nastale na ozemlju bivše Avstro-Ogrske, vzele vojna posojila v račun. Pred kratkim smo slišali, da je Češkoslovaška vzela vojna posojila bivše monarhije v račun po kurzu 75. Pri nas imajo naložene v vojnem posojilu velike zneske, mnogi denarni zavodi, zlasti hranilnice, v katerih je naložen pupilarno varni denar. Če naša država omenjenih vojnih posojil ne bo prevzela, bodo te hranilnice morale propasti. Propadel bo s tem tudi denar tistih sirot, ki imajo po takratnih zakonskih določbah naložen denar v teh pupilarno varnih hranilnicah. Sodnije so nalagale denar mladoletnih v vojna posojila.

Znano nam je, da je mnogo naših občin in okrajev podpisalo znatne vsote vojnega posojila. Pritisk od vlade je bil tolik, da se skoro nobena občina ni mogla upirati. Če propadejo vojna posojila, bo propadlo v Sloveniji več tisoč nedolžnih ljudi, kar bo na škodo celi državi.

Vojno posojilo ni nič drugega nego nekaj nadomestek za bankovce. Če bi Avstro-Ogrska ne bila dobivala vojnih posojil, bi bila prisiljena, da bi bila za

toliko večjo vsoto morala tiskati bankovce. Vsi vemo, da ste bili Avstro-Ogrska in Nemčija popolnoma odrezani od ostalega sveta in da niste mogli dobiti nikakih vojnih potrebščin iz inozemstva. Vse sta morali kupovati doma. Doma sta pa kupovali s svojimi bankovci. S tem, da se je podpisovalo vojno posojilo, se je vsakokrat potegnili nekaj bankovcev iz prometa, oziroma ni bilo treba novih bankovcev tiskati v toliki meri, kakor bi bilo to sicer potrebno.

Ker pa je naša država prevzela vse bankovce bivše avstro-ogrške monarhije, ki so se nahajali na našem ozemlju, je gotovo tudi potrebno, da prevzame vojna posojila, ki so bila nadomestek za bankovce rajne Avstro-Ogrske.

4. Leteči dolgovi.

Če pogledamo naše državne dolgove, nam padejo posebno v oči takozvani letеči dolgovi. Nekatera ministrstva so delala dolgove ne da bi bila zato pooblašena po proračunu. Tako nam pravijo poročila, da je napravilo vojno ministrstvo 514 milijonov dinarjev dolga, ministrstvo saobračaja 478 milijonov; nadalje sem slišal, da dolguje naše finančno ministrstvo najrevnejšim med najrevnejšimi - to je invalidom - 112 milijonov za neizplačane podpore, in sicer že od leta 1913 naprej. O teh neizplačanih invalidnih podporah nisem nikdar slišal ničesar v finančnem odboru, tudi ne v poročilu finančnega ministra. Gotovo je potrebno, da se tudi glede teh dolgov nekaj ukrene, ker ne gre, da bi invalidi od leta 1913 čakali na izplačilo podpor, ki jih tako nujno potrebujejo. V proračunu manjkajo za več vrst dolgov krediti za izplačilo obresti in amortizacijo.

Če pogledamo v poročilu gospoda finančnega ministra poglavje, ki govori o naših dolgovih, moramo grajati, da je to poglavje jako nepopolno, da manjka cela vrsta podatkov in da nam to poglavje nikakor ne nudi jasne slike naših finančnih razmer, kar mora vendar podati vsak proračun.

B) Zamenjava denarja.

Gospod finančni minister govori tudi o zamenjavi denarja v februarju leta 1920. Povdarjati moram, da je bilo vse, kar se je ukrenilo v tem oziru: i žigosanje i markiranje kronskih novčanic izvedeno tako nesrečno, da je povzročilo na celi črti naši državi velikansko škodo. Radi žigosanja imamo kakih 810 milijonov K škode. Škoda radi markiranja s slabimi markami, ki so se lahko ponaredile, pa znaša 120 milijonov kron. Pri markiranju se je doznalo, da so se ponarejale zlasti marke za tisočake. Ko so se zamenjali tisočaki, je bilo takih, z napačnimi markami kolkovanih tisočakov za 120 milijonov kron. Teh novčanic naša uprava ni hotela zamenjati, ker so imele ponarejene marke. Ti tisočaki se nahajajo še danes pri raznih finančnih upravah in finančno ministrstvo ne pove roka, kdaj bo te bankovce zamenjalo.

Pri tej priliki so bili najhujše oškodovani naši denarni zavodi, ker niso mogli natančno pregledati in preiskati vseh mark. Kajti mnoge ponarejene marke so bile pravim tako podobne, da so strokovnjaki pri finančni upravi pregledali po dvakrat, po trikrat te tisočake in še komaj ugotovili potvorbo.

Dalje vidimo, da se je ob priliki markiranja odvezlo posestnikom kron 20 odstot. njihovega denarja. Glede teh 20 odstot. se je v finančnem zakonu že desetokrat dala obljuba, da se bo teh 20 odstot. izplačalo. Gospod finančni minister je že parkrat določil rok, do katerega se mora teh 20 odstot. izplačati, pa se vendar izplačilo še do danes ni izvršilo. Ugled in kredit naše države zahteva, da se to izplačilo čimprej izvrši.

Iz ravnokar povedanega lahko vsakdo vidi, kako se trudijo naši poslanci v narodni skupščini, da bi krenili naše višje finančnike na pravo pot, ki bi bila v držvano korist, pa bi tudi rešila propasti vse one, kateri so občutno prizadeti vsled vojne in njenih posledic. A v Beogradu imajo naši centralisti oči, a nočejo videti naših slabih finančno-gospodarskih razmer, imajo ušesa in nočejo prav ničesar slišati o upravičanih pri-

tožbah iz novopridobljenih (takozvanih prečanskih) krajev.

Torej „naši samostojni“.

Res, smili se nam papir, na katerem se tiska «Kmetijski list». Prav nič pa se nam ne smilijo tisti, ki hla stajo po taki «dušni hrani», kakršno jim nudi to samostojno glasilo Samostojne kmetijske stranke za Slovenijo. Njim, niti časti in denarja lačnim «voditeljem» te izdajalske in prodane stranke, ne veljajo te vrstne. Bilo bi pod častjo poštenega človeka neposredno obklevati s temi ljudmi brez nujnih okoliščin.

To je bilo potrebno povdariti že takoj v začetku, da si ne bo kak Pucelj ali kdorkoli njegovih septembrskih domišljaj, da mu izkazujejo nezasluzeno čast.

Že davno pred vojno se je tuintam v Sloveniji pojavila težnja, da ta ali oni poskuša ustanoviti svojo stranko. Vsi ti in taki poskusi — kot neresni — so propali že v kali tudi zaradi tega, ker ti poskusi niso računali s potrebami in težnjami slovenskega ljudstva. Za naše razmere in potrebe je bila popolnoma dovolj SLS in za ono peščico večjidel nadute gospode pa liberalna stranka bila več kot preveč. S tujim, zlasti nemškim delavstvom, pa se je pri nas tuintam po industrijskih krajih usidrala še socialno-demokratska stranka. Končno smo imeli, zlasti v Primorju, še takozvane narodne stranke za obmejne Slovence.

To razlikovanje po strankah, ki je popolnoma zadovoljevalo življenski razmah našega naroda v kulturnem, verskem, političnem, gospodarskem in socialnem oziru, je s krepkimi potezami polnilo stanice najnovše slovenske zgodovine z uspehi na vseh poljih.

V kranjskem deželnem zboru smo se znebili najhujšega nemškega jerobstva in korak za korakom spopolnjevali svojo deželno avtonomijo celo proti voluntem Dunaja in avstrijskih zakonov. Poljedelstvo, živinoreja, vinarstvo, ceste, šole, bolnišnice in razne druge kulturne, gospodarske in socialne naprave so zgradile mogočno glavnico, od katere obresti še danes živijo. Ko bi takrat ne bili zbrali skupaj vsega tega, bi najbrž danes zdavnej raztrgal — Bog nam grehe odpusti — hudič, kateremu danes služijo samostojneži.

Težnja vseh Slovencev se je po vseh teh uspehih vedno bolj izražala v želji za zedinjenjem vseh slovenskih pokrajin. Zedinjena avtonomna Slovenija je najstarejša politična geslo slovenskega naroda iz prve polovice 19. stoletja. In to bi bili tudi prej ali slej dosegli, če ni prišlo ono, kar je moralo priti: vojna in po njej je goslovanska država. V njej pa bomo tudi to izvajali.

In čigavi so vsi ti uspehi? Ti uspehi so plemeniti plod slovenskega kmetijskega ljudstva, organizirane pod spretnim vodstvom požrtvovalne, narodne, iz kmetskih koč izišle slovenske duhovščine, katere duhovni in telesni voditelji dr. Krek in dr. Korošec so položili nerazrušljivi temelji večnovestnih krščanskih načel in ljudskega gospodarsko-socialnega programa v mogočno organizirano Vseslovensko ljudsko stranko.

Prišla je vojna: Slovenski fantje in moške so bili raztepeni na vse strani sveta. To in pa trpljenje in pomanjkanje, še bolj pa slaba družina in otopelost in mlačnost v verskem oziru, je zakalilo bistri slovenski vir sreče in zadovoljstva tako, da je poleg izgube telesnih moči tudi razsodnost duha, plemenitost srca in hladnost razuma pri tem zelo mnogo trpela. Le krepke narave s kremenito značajnostjo so vzdržale težko prizkušnjo šibe božje nad človeštvom.

V takem razdrapanem duševnem stanju so se vsi čali naši moške in fantje iz bojnih poljan in ujetniških taborov na več ali manj zapuščenem domačem ognjišču.

Ali je potem čudno, da je v taka razrušana stanja mogel hudič z hinavsko besedo zasejati seme razdora med naše dobro slovensko kmetijsko ljudstvo? V kal vodu se ribe love.

Liberalna stranka se je zavedala tega, toda njeva firma med kmetijskim ljudstvom ni imela nikdar nobene privlačnosti. Zato se je dr. Žerjav poslužil liberalne za-

Zlezel sem iz postelje in sem zaprl okno. In kmalu sem spet spal trudno spanje izdelanega človeka. —

Pa še enkrat me je zbudila.

«Mortimer! — Ali bi ne hotel potegniti zibelke k svoji postelji? Bo bliže okna in otrok bo imel več svežega zraka!»

Pokorno sem potegnil zibelko k svoji postelji, pa sem se spotaknil ob preprogi, padel in zbudil otroka. In nazaj sem legel trudno in koj zaspal. Žena pa je mirila jokajočo Penelopo. —

Pa v sanjah in kakor iz velike daljave sem čul nejasne glasove in klice:

«Mortimer —! Mortimer —! Oh, da bi imela vsaj malo gosje masti! — Ali bi pozvonil, Mortimer —?»

Zaspalo sem lezel iz postelje, — pa sem stopil na mačko. Krepko je ugovarjala in prepričevalno bi jo bil sunil z nogo, da nisem mesto nje zadel v temi stola, ki se je z glasnim ropotom prevrgel. Jaz pa sem se hudo udaril na nogi.

«Mortimer dragi, čemu pa prižigaš luč? Ali hočeš popolnoma zbuditi ubogega deteta?»

«Rad bi videl, če sem se hudo ranil na nogi, Karolina!»

«Dobro, pa še pogledaj po stol! Gotovo si ga čisto polomil! — Uboga mačica! Bojim se, da si jo —.»

«Za mačko se pa prav nič ne bojim! Sploh pa bi vseh teh nepravil ne bilo, da je Marija ostala blizu naju. Pomagala bi ti, — saj je to njen posel, ne pa moj!»

«Mortimer, Mortimer! Ali te ni sram, da tako govoriš! Žalostno zadosti, da se braniš teh malenkosti in pustiš mene samo skrbeti in bedeti, ti pa spiš in smrčiš,

in to v takem resnem, usodnem času, ko je najin otrok Hm —!»

Pa človek pogoltni tudi take ženske nedoslednosti in pozabljivosti, posebno, če je srečno oženjen, zaradi hišnega miru, vestel!

Nisem jej očital, da me je malo poprej gonila spat. — Mirno sem odgovoril:

«Dobro, dobro! Vse bom storil, karkoli hočeš! Pa s svojim zvonjenjem ne bom nikogar privabil. Vse je šlo spat! — Kje je gosja mast?»

«Na omariči v otročji sobi. Če bi hotel iti po Marijo —.»

Šel sem in prinesel gosjo mast.

«Sedaj pa bo že vendar enkrat mir!» sem mrmral napol v spanju, ko sem legel k počitku.

Zaspal sem —.

In še enkrat me je poklicala.

«Mortimer —! Zelo mi je neprijetno, da te motim v spanju, pa soba je premrzla in gosjo mast je treba toplo namazati otroku na prsi. — Ali bi hotel zakuriti? Vse je pripravljeno, le užgalico ti je treba prižgati in podtekiniti.»

Z vdano potrpežljivostjo ubogega Joba sem spet lezel iz postelje in sem zakuril.

Obupan sem sedel na stol.

«Mortimer —! Kaj sediš tam na mrzlem! Da se mi prehladiš! Pojdi v posteljo!»

Pokorno sem ubogal. Pa na pol poti me je ustavila.

«Počakaj še nekoliko! Daj prosim detetu spet žlico zdravila!»

Tudi to sem storil. Žena pa je nadrgnila otroka gosjo mastjo po prsih in po celem telesu. —

Prav nič se nisem čutil, da me je kmalu spet zbudila.

«Mortimer —! Čutim, da vleče! Prav razločno čutim! Ni nevarnejše reči za bolnega otroka ko prepiti. Prosim te, potegni zibelko čisto blizu k ognju!»

Potegnil sem zibelko čisto blizu k ognju, se spoteknil ob preprogi in jo jezen vrgel v peč.

Preplašena je skočila žena za njo in jo rešila. Skrgala sva se —.

Spet sem malo zadremal in spet sem moral vstati ter narediti obliži iz lanenega semena. Privezala ga otroku na prsi.

Ogenj v peči ne gori na večno. Vsakih 20 minut sem moral vstati in naložiti drva in skrbna žena je porabila priliko in skrajšala čas za «žličico zdravila» na — deset minut. Kar jo je zelo pomirilo. Vrh pa sem vmes od časa do časa še obnavljal laneni obliži napravljaj nove obliže iz gorčičnega semena in različne druge obliže ter jih polagal otroku, kjer je še bil kak kosček prazne kože na njem.

In proti jutru je zmanjkalo drv in žena me je prisila, naj grem v klet in prinesem novih.

Povedal sem jej:

«Ljuba Karolina, drva nositi iz kleti, to je težko posel! Sicer pa mora biti otroku že itak dovolj toplo, saj je dobro odet in vseprek namazan z mastjo in obložen z različnimi obliži in —»

(Dalje prihodnjic!)

krbne, nepošteno politike. Kot predsednik deželne vlade je imel — kakor je nedavno javno razkrinkal ravnatelj Jadranske banke g. Kamenarovič vso to »čudno« liberalno politiko — velik vpliv na prejšnjega ravnatelja Jadranske banke Praprotnika. Ta Praprotnik, ki je sedaj ravnatelj liberalne Slavenske ali Union banke, je na račun koroškega svinca, čegar dobiček je bil namenjen v narodne namene in pridobitev Koroške, izdal raznim liberalnim veljakom skoraj tri milijone kron. S tem so bili seveda občutno oškodovani splošno narodni interesi in tu tiči tudi glavni del krivice, da smo izgubili Koroško.

Žerjav, ki je že prej s Puceljem, kot podpredsednikom liberalne stranke, barantal na škodo slovenskega kmetijskega ljudstva, je s tem denarjem podprl tudi Samostojno stranko.

«Kmetijski list» imenuje to — posojilo. Naj to, samostojneži imenujejo kakor hočejo, denar pa so vendar le dobili in tega dejstva ne bodo nikdar spravili s sveta.

Pucelj se je pridružil še milijonar Kenda, ki je svojčeski z denarjem pobegnil na Bolgarsko, kjer si je napravil lepo premoženje in kupil graščino na Bledu. Potem so pristopili še povojni milijonarji in verižniki Hajnrihar iz Škofjeloške, Košir iz Novega mesta, Kajfež iz Kočevja itd. Tudi ti denarni baroni so dali sredstva na razpolago, da se kupujejo duše slovenskih kmetijskih volilcev. Ta denar pa niso dali zastonj. Kaj še! Računali so: S tem denarjem kupimo najprej volilce in jih stlačimo v vrečo in napišemo nanjo Slovenska kmetijska stranka. To vrečo bomo potem prodali za dober profit Beogradu ali komurkoli; kdor da več. Rečeno — storjeno.

Zbrali so se v Ljubljani, zbornali nekaj podeželskih birtov in mesarjev ter prekupčevalcev in kmetijskih oderuhov, zvabili na dobro jed in pijačo ter še lepšo besedo nekaj backov s kmetov v gostilno Lojd v Ljubljano in — rokus, pokus — ustanovili stranko ter na vrečo zapisali SKS. Ko so prišle volitve, so pa zaslepljeni volilci dajali svoje kroglice za — mačko v žaklju.

V to samostojno družbo sta se med drugimi prišutila tudi dr. Vošnjak in dr. Novačan. Dr. Vošnjak se je v Parizu poročil z neko Srbkinjo. Vzela ga je samo s pogojem, ako postane poslanik v kaki tuji državi. Zato je Vošnjak na vse načine lažil okrog Pašiča in Trumbiča, da ga spravijo vsaj za poslaniškega svetovaleca v Varšavo. Trumbič se je muzal, Pašič pa je Vošnjaku odkrito povedal, da ne more biti poslanik, ker njegova gospa ni sposobna za družbo, v kakoršno morajo zahajati poslaniške žene. Brihtna Vošnjakova glava je kmalu pogruntala: plača 50.000 kron za SKS, pa kvit! Postal je poslanec. Novačan pa tega ni mogel storiti, ker ni imel — cvenka.

Osem mandelcev in enega pol sta privlekla Pucelj in Vošnjak v Beograd ter jih izročila srbskim zemljoradnikom. Dan za dnevom se je Vošnjak dobričal okrog Avramoviča, naj vendar spregovori dobro besedo pri Pašiču, da Vošnjak postane poslanik. Avramovič je vedel, kako stvar stoji ter je prošnjo odbil.

Takrat so pa Vošnjak, Pucelj in Žerjav staknili glave skupaj in se dogovorili. Pucelj in Vošnjak s svojimi septembri morata nagnati zemljoradnike v vladu, ker je šla Pašiču, ko so bili še komunisti v parlamentu, zelo trda. Pucelj postane zato minister, Vošnjakovi gospej pa se izpolni že davno gojena želja. Tako so odločevali »slovenski kmetje, samostojni volilci«, o svoji usodi!

Zemljoradniški klub ni hotel ničesar vedeti o svoji udeležbi v Pašičevi vladi. Pucelju je že postajalo vroče; bal se je, da iz te moke ne bo kruha. Zato je začel prav robantaško razbijati po mizi, Majcen iz St. Janža mu je pa pomagal, drugi so pa kimali. Zastonj!

Samostojni poslanci so se na to začeli shajati po kotih hodnikov v parlamentu in se skrivnosno dogovarjati. Na sejah zemljoradnikov, pri čemer je dr. Vošnjak vršil posel ovaduha ter letal iz zemljoradniške sobe k Žerjavu in nazaj, je Pucelj vedno z nova zahteval vstop v vladu. Ko so bili zemljoradniki vsega tega siti, so samostojnejšem pokazali vrata.

Pašiču je bil dobrodošel vsak glas, posebno če se je dobil brez političnih in gospodarskih koncesij. Kaj to Pašiču, če izda nekaj sto tisočakov iz žepov davkoplačevalcev in postavi enega nesposobnega ministra, glavnega je, da vlada kakor hoče on in njegova porodica.

Ko je imel torej Pucelj taka in enaka zagotovila v žepu, je ves vesel odhitel v Ljubljano, sklical skupaj nekaj takih, katerim je ljudstvo le prodajna živina, vrigel nekaj public o »lepi bodočnosti« kmetov pod sedanjo vladu ter se vrnil v Beograd kot — minister.

To je torej prava, resnična in nepotvorjena zgodovina Samostojne stranke, ki je za skledo osebne leče prodala koristi slovenskega kmetijskega ljudstva, avtonomijo Slovenije in predlagala ter dosegla »kanceljarski ragraf« ter druge neugodnosti proti katoliški duhovščini, veri in Cerkvi!

O nadaljnjih izdajstvih te — hvala Bogu in zavednemu kmetškemu ljudstvu — propadajoče stranke pa bomo še govorili.

Vendar pa je treba že danes z vso odločnostjo pribiti, da laži, ki jih širijo samostojni govorniki po shodih, naše ljudstvo ne bo več mirno poslušalo. Izdajcam nobene milosti! Če hočejo zborovati med seboj, naj zborujejo pri zaklenjenih vratih, ali pa v senci bajonetrov.

Dovolj je potrpežljivosti! Mera je polna njihovih hudobij.

«Našega doma» 1. in 2. številka sta popolnoma pošle, zato teh dveh števk novim naročnikom ni mogoče več poslati. Pač pa še dobijo vsi naročniki tretjo in naslednje številke. Naročajte pridno »Naš dom«! Naročnina

znaša do konca letošnjega leta 24 kron. S 3. številko vred, ki je ravnokar izšla, izide do konca letošnjega leta 6 števk »Našega doma«, ki bodo tudi brez 1. in 2. številke vredne naročnino 24 kron. Naroča se pri upravi »Našega doma«, Celje, hotel Beli vol.

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

V parlamentu je bil v zadnjih dneh najvažnejši govor dr. Ante Trumbiča, moža, ki se je toliko trudil za ujedinjenje, ki pa danes z ostro besedo biča režim in njega delo. Rekel je, da ta režim ne more dolgo trajati, ker mu manjkajo pojmi poštenosti in pravice, nakopal nam je pa doslej že dovolj sramote pred celim svetom. Govornik kaže na protipostavno razveljavljanje komunističnih mandatov, na preganjanje vseh, ki so proti vladnim strankam, na grobokope javne varnosti in reda v južnih krajih, na razna tolovajstva in pa na to, da se danes vsi, razven Srbov čutijo kot sluge v lastni hiši. Trumbičev govor je zahteval poštenost in kulturo, istega dne popoldne so pa vladni poslanci sami pokazali, da tega ne poznajo. Velešrbski radikalni poslanec Šević je psoval zemljoradniškega poslanca Vidakoviča, ta zato prvemu prisolil klofuto, nakar je Šević potegnil revolver ter svojega tovariša, tudi Srba podil po skupščinski dvorani in po hodnikih. — Pašič se zopet kaže nezadovoljnega s tem, kar je njegov minister Krstelj sklenil s Italijani v pogledu zadržkega vprašanja. To je stara igra in pesek v oči javnosti, vsi skupaj so se zarotili proti interesom prečanskih krajev in razne Pašičeve zahteve in izjave so samo na videz, pravo slepilo. — Ministrstvo za agrarno reformo pripravlja 13 novih agrarnih zakonov, od katerih so najvažnejši sledeči: zakon o plačanju pristojbin dobrovoljcev in izseljencev za dodeljeno jim zemljo; o predaji zemljišč veleposestnikov v četrtni najem; o postopanju pri delitvi državnih posestev v svrhe agrarne reforme; o brezobrestnem posojilu društvom naseljenih dobrovoljcev, poljedelcev in drugih interesentov; o državnem nadzorstvu in upravi veleposestev; o izvedbi razlastitve veleposestev v javne svrhe in o zgradbi uradniških stanovanj in vrtov.

Na vprašanje poslanca Jugoslovanskega kluba g. Brodarja glede nezadostne oskrbe revežev iz Slovenije je odgovoril minister za socialno politiko, da je — »Ekonom« v Ljubljani prejel milijon dinarjev državne podpore za razdelitev koruze in moke med siromašno prebivalstvo. Ravno toliko je prejela tudi Zadružna zveza v Celju. S tem menda misli minister, da so vsi reveži siti.

BOLGARIJA.

Bolgarski notranji minister je sestavil obširno spomenico za Ligo narodov, ki je tudi javnosti v pogled, da odbije neosnovana očitanja od strani SHS, Rumunije in Grške. Spomenica dokazuje, da Bolgarska ne premore dovolj vojaštva, — ker ima samo prostovoljce v vojaški službi — da bi popolnoma zastražila svoje meje, da vlada ni v nobeni zvezi s komiti in da ni res, da bi se branila preiskovalne komisije. Ravno nasprotno, vsaka, zlasti pa mednarodna komisija ji je dobrodošla. Rumunija je že uvidela svojo zmoto in poslala Pašiču pismo, kjer pravi, da ne vidi nobenega ogroženja od strani Bolgarije, da se ji pa nasprotno zdi, da bi Pašič sam rad izzval neke spore. Tako se bo Pašič s svojo diplomacijo moral sam zagovarjati pred Ligo narodov.

NEMCIJA.

Monarhistični zarotniki so razdeljeni na celo vrsto tajnih organizacij, ki strežejo po življenju odličnih pristašev republikanske vladavine. Kmalu po umoru ministra Rathenau so napadli novinarja Hardena, ki je v svojem listu ostro pobijal monarhistično stremljenje ter ga nevarno ranili. Republikanske stranke v državnem zboru, to so socialisti in katoliški Centrum, so sklenile napeti vse sile za varstvo republike in izdal se je tudi zakon proti monarhističnim rovarjem. Monarhistična zarota je razpredena po celem svetu, nemško podpirajo gotovi francoski krogi iz besnega sovraštva do nemškega naroda, z njo v zvezi je pa tudi rusko caristična z Wrangelom in drugimi kočoderci na čelu.

HAAŠKA KONFERENCA.

ima slabe izglede. Antantni zastopniki iznašajo vedno nove in obsežnejše zahteve napram Rusiji, koliko pa mislijo dati Rusiji na odškodnini in posojilu, še pa vedno niso jasno izjavili. Ruski zastopniki vztrajajo na svoji zahtevi, da se krediti dovolijo ruski državi in ne zasebnikom. — V Haag se je priteplo s ponarejenimi listinami nedavno več preoblečenih ruskih caristov, da ubijejo vodjo ruske delegacije, policija jih je pa izsledila ter zaprla.

Naša zborovanja.

KATOLISKI SHOD ZA KONJSKO DEKANIJO

se vrši

v soboto in nedeljo, dne 22. in 23. julija 1922.

SPORED:

V soboto dne 22. julija: 1. Ob 8. uri zjutraj sv. maša, nato

2. zborovanja: a) za moše in fante v dvorani okoli hranilnice. Govorijo: dr. J. Basaj, Naše gospodarstvo in zadružništvo. Urednik Smodej, Naša politika. Dr. J. Basaj, Naša mlađeniška organizacija. — b) za žene in dekleta v telovadnici deške šole. Govorijo: Ravnateljica

A. Stupca, Naloge krščanske žene. Dr. J. Hohnjec, Zenska organizacija.

3. Zvečer ob 7. uri koncert salezijanske godbe iz Ljubljane na cerkvenem trgu.

4. Ob 8. uri komerz v dvorani g. Filipiča. Vstopnina 5 dinarjev. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala.

V nedeljo, dne 23. julija: 1. Ob 5. uri zjutraj budnica.

2. Od 8. do 9. ure zbiranje udeležencev na državni cesti na Prevratu.

3. Ob 9. uri manifestacijski sprevod na cerkveni trg.

4. Blagoslov orlovskega prapora, slovesna sv. maša, dr. Jerovšek, pridiga.

5. Slavnostno zborovanje. Govorijo: Sodni svetnik dr. Lavrenčič, Katoliška načela v javnem življenju. Narodni poslanec Fr. Zebot, Katoliška načela v politiki. Dr. J. Basaj, Mladinska organizacija. Urednik Smodej, O verskih zahtevah našega ljudstva.

6. Posvetitev konjiške dekanije presv. Srcu Jezusovemu in blagoslov.

Popoldne: 1. Ob 3. uri litanije.

2. Ob pol 4. uri telovadni nastop Orla na cerkvenem trgu. — Sedeži pri telovadbi 4 din., stojišča prosto.

Krščansko ljudstvo, odzovi se klicu polnoštevilno. Gre za tvoje najdražje svetinje — sveto vero, gre za poglobitve verske zavesti na kateri edino moramo zidati temelje boljše bodočnosti.

Katoliški shod za lenarčko dekanijo se vrši v nedeljo, dne 23. t. m., pri Sv. Treh kraljih. Spored: Ob 10. uri pridiga in sv. maša. Ob 11. uri na prostem pred cerkvijo zborovanje s sledečima govoroma: 1. Krščanska šola. Govori poslanec Roškar. 2. Katoliški tisk in vera v javnem življenju. Govori profesor Vesenjak. — Pridite vsi!

Na Ptujski gori se vrši v nedeljo, dne 16. t. m. porani službi božji zborovanje Slovenske ljudske stranke, odnosno Kmetске zveze. Poročal bo govornik iz Maribora. Somišljeniki iz okoliških občin, zlasti pa iz Majšperga, udeležite se v obilnem številu tega našega zborovanja!

Shodi poslanca Žebota. Poslanec Franjo Zebot priredi v nedeljo, dne 23. julija te-le shode: po rani maši v Spodnji Polskavi, po pozni maši v Gornji Polskavi, popoldne po večernicah pa v Framu. Agitirajte povsod za obilno udeležbo!

Shod v Slovenjgradcu v nedeljo, dne 9. julija je obilni udeležbi našega ljudstva in nekaj nasprotnikov ponovno in vsestransko odobril politiko SLS. Načelnik stranke in Jugoslovanskega kluba dr. Korošec je navdušeno pozdravljen in često prekidan z burnim odobravanjem več kot eno uro razpravljaj o političnem položaju in obsodil brezdušni kapitalizem, ki daje smer evropski politiki na škodo ljudstva, ker ta politika ne temelji na ljubezni do Boga in do bližnjega. Istotako je govornik obsodil tudi politiko sedanje vlade proti Bolgariji, s katero moramo iskati prijateljstvo in zblizanje. — Urednik Smodej je nato govoril o avtonomističnem programu in proti kulturnemu boju, ki ga uvaja sedanja vlada. — Končno je govoril o pogubni samostojneški politiki še urednik Radešček. Vsem govornikom so zborovalci navdušeno pritrdjevali. — Nato so bile soglasno sprejete sledeče resolucije: Zborovalci SLS, zbrani na političnem shodu v Slovenjgradcu dne 9. julija 1922, izjavljamo: 1. Neomajno vztrajamo pri svoji zahtevi po reviziji ustave v avtonomističnem smislu in zahtevamo najširšo avtonomijo nedeljene Slovenije. 2. Zahtevamo izenačenje davkov po celi državi in protestiramo proti sramotnemu odtegovanju zadostnih sredstev za bolnišnice. 3. Protestiramo najodločneje proti razkristjanjenju šol in šolstva in izjavljamo, da si brezverskih šol nikdar ne bomo dali usiliti. 4. Zahtevamo takojšnji razpis novih volitev v narodno skupščino. 5. Odobravamo politiko Jugoslovanskega kluba in izrekamo poslanecem Jugoslovanskega kluba, zlasti njegovemu načelniku dr. Korošču svojo popolno zaupanje.

Zabukovje pri Sevnici. Zadnje nedeljo, dne 9. julija, smo imeli pri nas shod Kmetске zveze. Zborovanje je trajalo poldugo uro in je bilo precej viharno. Ko je naš poslanec Krajnc začel govoriti, se je oglasilo par naših samostojnejšev, ki so hoteli zborovanje onemogočiti in razbiti, a se jim to ni posrečilo. Posl. Krajnc je iz poldrugurnega boja izšel kot zmagovalac! Samostojneži, ki v svoje poslance nimajo zaupanje, so se bali, da bi ljudstvo, ki je dobro, izvedelo resnico o Samostojni. A ravno s svojim izzivanjem in medklci so izzvali marsikatero za nje grenko resnico. Kdo je glasoval lansko leto za mobilizacije? Ali ne samostojni minister Pucelj? Kdo je kriv, da se je letos določilo za manevre 130 milijonov? Samostojni poslanec Drogenik, ki je glasoval za manevre in ravno njegov glas je bil odločilen. Kdo je kriv, da v Sloveniji pride na enega človeka 576 K davka, v Srbiji pa samo 200 K? Samostojni poslanci, ki so glasovali za centralizem in se jim dobro zdi, da grejo iz Slovenije polne torbe in polni vagoni v Beograd, prazni pa nazaj. Kdo je tako navdušeno glasoval za ustavo, katera določa, da je odslej veronauk med vsemi šolskimi predmeti na zadnjem mestu? Ali ne zopet samostojneži? Teh in še drugih resnic so se samostojneži bali. Zato so hoteli prekritati govornika! A nič jim ne pomaga. Tudi v naše Zabukovje je prodrla vest o grdem izdajstvu, ki so ga zagrešili nad Slovenci samostojneži! Tudi mi Zabukovčani vemo, da je Kmetška zveza danes najmočnejša stranka na Slovenskem. Saj je dobila pri občinskih volitvah daleč nad polovico občin v svoje roke. Slovenci so Kmetški zvezi zaupali svoje občine, ker vejo, da je Kmetška zveza stranka, ki na podlagi katoliških nauk hoče pravice Slovencev, pravice kmetškega in delavskega stanu in pravice kat. Cerkve!

Tedenske novice.

Dr. Korošec je za delj časa odpotoval v Nemčijo. Vrne se po orlovskih slavnostih v Brnu, katerih se udeleži na svojem povratku iz Nemčije preko Českoslovaške.

Policijsdemokratsko stranka v Sloveniji, kar je je še ostalo, je na svojem zaupnem sestanku razpadla v tri dele. Dr. Ravnihar, dr. Triller, dr. Tavčar in cela vrsta drugih starih liberalcev so deloma izstopili, deloma pa so jih mladini iztisnili. Kar je še liberalcev-mladinov, so se zopet razdelili v dve stranki in sicer v štajersko in kranjsko. Dr. Žerjav je namreč hotel postati predsednik stranke, da na ta način opere svojo čast. (Če berač nima srajce, je itak ne more prati). A vendar dr. Kukovec pa se ni mogel kar tako iztisniti, zato je na štajerskem dr. Kukovec »general brez vojske«, v Ljubljani pa dr. Žerjav. Kakor pravi poročilo, je bilo na policijsdemokratskem shodu jako burno. — Mnogi so hoteli pojasnil glede milijonov Jadranske banke, toda dr. Žerjav je izjavil, da naj razsodi sodišče in da je že vložil tožbo. Predno pa bo obsodba izrečena, pa bo dr. Žerjav že skrbel, da se cela stvar spravi mirnim potom iz sveta. Pri nas je sicer vse mogoče, upamo pa, da ne bo utegnil.

Cvetke iz Mermoljevega vrta. »Na znanje občinskim predstojništvom!! Vsled neprestanega hujskanja gotovih ljudi za strankarske interese čutim se dolžnega dati važna potrebna pojasnila. To storim kot državni poslanec severne meje naše velike mogočne države.« To je uvod. Potem pa pravi, da sta bili »Avstrija in Nemčija premaganik«, pa da se je »ustvarila naša država.« Zato mi »Slovenci tega ne smemo storiti«, da bi Srbe premagali, ker so močnejši. »Hrvati in Srbi se danes govore en jezik; Slovenci se nekaj razlikujemo, štajerci pa se manje razlikujejo. Nujna potreba je, da to vsi znamo in se čimprej razumemo. SLS hujska (?) ljudstvo...« Dalje čenča nekaj o vojni ter se nato spravlja nad poslanca Zebota, češ, da pripravljajo revolucijo in vojno. Zato: »občinskih predstojništev dolžnost je, da čitajo naš list, ker vse, kar se čez mene hudobnega piše, je gola izmišljotina.« — Celo to in tako klobasarijo je pisal in podpisal »Ivan Mermolja, državni poslanec, št. II v Slov. gor.« ter ta svoj »ferman« poslal vsem županstvom. To ni samo skrajna predrznost, ampak tudi dokazuje, da ta človek ni pri zdravi pameti.

Pucelj zet biti ni karsibodi. Od poprečnega celjskega posojilniškega uradnika je Miloš Štibler preko Kukovečevega liberalizma prijel v samostojneško pristanišče. Postal je sekretar in celo tajnik bivšega kaspina. Nato je kot inšpektor poročil ministrovo hčer in milijonsko doto ter je sedaj zopet avanziral za načelnika v ministrstvu za poljedelstvo. Res, debelo kožo mora imeti človek, ki ga ni sram na tak način nezasluzeno plezati kvišku. (Mejdun, g. Pucelj, ali imate še katero hčer? — Op. stavca.)

Samostojneži so sprevideli, da jim gre za nohte in da ob volitvah ne bodo dobili niti enega poslanca, če ostanejo še kaj časa na vladi. Dasiravno dobro vedo, da policijsdemokratsko-radikalni srbski blok, v katerem so samostojneži za svoje izdajalstvo uživali vse mogoče dobrote, nikdar ne bo dal niti počenega groša za nove železnice v Sloveniji, so ravno v tej točki našli vzrok za izstop iz vlade. To so samostojneži seveda storili zato, ker jim ljudstvo obrača hrbet in mislijo, da bodo na ta način še vjeli nekaj kalinov na svoje limanice. Pa ne bo šlo, pač pa bosta šla Pucelj in dr. Vošnjak v zasluženost — prokletstvo. Ljudstvo jih bo sodilo in obsodilo.

»Izdajstvo se ljubi, izdajalca pa ne«, je stari rek. Njegovo resnico si izkušajo sedaj tudi samostojni poslanci s Puceljem. Našim ljudem so obljubljali vse mogoče dobrote in ugodnosti, ali pozabili so na svojo besedo in svoje obljube, izdali in prodali slovensko kmetstvo ljudstvu Beogradu in njegovim kapitalistom s svojo ustavo. Samostojni s svojim izdajalskim glasovanjem za centralizem in korupcijo so krivi mnogih nadlog ter težav in bremen. Sedaj so se svojega lastnega dela in sadov svojega protiljudskega početja začeli zavedati. Hoteli bi izbrisati sramoten žig, da so kvarljivci in izdajalci, zato zapuščajo vlado. Pašič jim je dal prav pošteno brco, kakor jo pač dobi vsak izdajalec, ki je opravil svoj sramotni posel. Ljudstvu so delali škodo, sebi napravili sramoto, zato jim kazni ne izostane. Pilat je bil sokriv, četudi si je nazadnje hlinil umival roke.

Sijajna zmaga SLS. V nedeljo, dne 9. t. m., so se vršile v Loki pri Zidanem mostu dopolnilne občinske volitve na prazna mesta razveljavljenih osem komunističnih mandatov. Vseh glasov je bilo oddano 169 in sicer za SLS 130, za NSS 19 in za socialne demokrate 20. Tako je dobila SLS 6 občinskih odbornikov, narodni socialisti in socialdemokrati pa vsak po enega. Samostojneži sploh niso mogli postaviti kandidatne liste. Tako zmaguje pravica ljudstva!

Stomilijonsko dolarsko posojilo. Po svojem finančnem ministru Kumanudiju nam nudi kurna vlada zaključitev ameriškega posojila v znesku 100 milijonov dolarjev. O tej stvari piše »Selo« približno tako-le: »Blerova banka, ki je posojilo ponudila, je hotela že odstopiti od ponudbe, ker se je bala, da njena ponudba v parlamentu ne bo prodrla. Precej močna skupina radikalnih poslancev temu posojilu namreč ni bila naklonjena. To pa zato, ker je finančni minister član demokratske stranke, katera bo dobila milijone provizije za volilni strankarski fond in za žepe nekaterih njenih poslancev. V zadnjem hipu pa so se radikalni poslanci vendar sprijaznili s posojilom, najbrž je pomagalo — kakšno mazilo, ali pa dejstvo, da sta oba Pašiča, oče in

sin, za to posojilo. Če je Pašič za posojilo, morajo biti tudi policijsdemokratje in radikalcji, ker ljubijo življenje, še bolj pa denar. Pašič je namah premagal opozicijo v svojem klubu. Nekome pare, nekome jare in na Šipki je mir. Ko je bil Pašič še revež in je mala kneževina najela pod težkimi pogoji železniško posojilo, je ta današnji stokratni milijonar takrat izjavil, da je to — smrt za Srbijo. Stojan Protič pa pravi v svoji kritiki, da so pogoji za sedanje posojilo 12 milijonski državi še stokrat težji od posojila male kneževine. Kljub temu ima Pašičeva vlada pogum smatrati to posojilo kot ugodno! Nočemo razpravljati o strahovitih obvezah, ki jih zahteva od nas to posojilo, ker ga bo vlada v kljub temu sprejela. Ugotavljamo pa, da je to posojilo dokaz, da nima naša država v tujini skoraj nobenega spoštovanja in kredita. Po zaslugi današnjega načina vladanja, ki že tri leta razjeda državni organizem, upeljava zmešnjavo in korupcijo in stvarja krvavo fronto proti vsem pokrajinam, — je ugled naše države padel na ugled Albanije. Za zunanji svet ni nobena tajnost, da se ljudstvo nahaja v skrajnem obupu, ki se prej ali slej lahko spremeni v pravo revolucijo. Zato moramo dvigniti svoj glas proti temu posojilu, ki gospodarsko zasuznjuje našo državo za cela stoletja in podaljšuje življenje današnji nazadnjaški in koruptni centralistični vladi.« — K temu protestu se tudi mi pridružujemo v polnem obsegu.

Nesposobnost monopolske uprave. Povodom razprave o interpelaciji posl. Brkiča glede uvoza 400 vagonov soli iz Rumunije je dne 6. t. m. govoril v narodni skupščini tudi poslanec Zebot, ki je ostro kritiziral upravo monopola, ki prikupuje sol. Ona je kriva, da vlad pri nas občutno pomanjkanje soli. Monopolska uprava je nalašč onemogočila prečanskim trgovcem in za drugim uvoz soli, tako, da trpe radi tega veliko škodo ljudstvo in trgovci v Sloveniji in Hrvatski. Končno je naglašal, da je to vedno tako, da podjetja, ki jih prevzame vlada v svoje roke, silno podražujejo blago. Zahteval je, naj se monopol na sol ukine, ker koristi samo monopolskim svetnikom. Tudi od drugih strani je bilo proti monopolski upravi naperjeno že dovolj interpelacij z nepregledno vrsto očitkov. Navajala so se celo imena bogatih beograjskih trgovcev, ki so dobili od vladnih ljudi dovoljenje za nakup in uvoz monopolske robe, da so si z nesramnim navijanjem cen nakopičili velika premoženja. Tu in tam se je obljubila preiskava, najrajši so se pa take stvari preslišale, ostalo je vse pri starem in finančni minister se je pri svojem poročilu še hvalil z monopolsko upravo.

Romarji pri Mariji Pomagaj. Pretekli ponedeljek, se je odpeljalo s štajerskega pod vodstvom ravnatelja g. dr. Jerovškega in 16 drugih duhovnikov 1678 romarjev na Brezje. Udeleženci so na lastni koži morali občutiti, da gre pod sedanjo vlado vse, tudi naš promet, vedno bolj navzdol. Južna železnica se je vsaj nekaj potrudila in nam dala 5 vagonov za osebni promet, a državna pa prav nobenega. Lani smo imeli še polovico vlaka iz osebnih vozov, letos od 54 le 5! To je najlepša slika, kako je Pašičeva vlada slovenskemu katoliškemu kmetstvu ljudstvu naklonjena in kako gospodari. A kljub vsemu temu smo bili dobre volje, imeli smo lepo vreme in lepo smo izvršili svoj namen. Seveda pa bomo tudi prihodnje dni opazovali, ali bo železniška uprava ravnala s Sokoli in drugimi raznimi škrici ravno tako, kakor je z nami! Pri Mariji Pomagaj so nas le po sprejeli oo. frančiškani, svoje pobožnosti pa smo opravili pod vodstvom g. špirituala Jurharja, g. o. Pavla in g. kaplana Živornika, ki so nas vspodbudili in okrepili v našem verskem življenju in prepričanju s svojimi govori. Deloma v ponedeljek popoldne, deloma v torek po prvi slovesni službi božji je odhitela približno polovica romarjev tudi na Bled. V torek smo imeli tudi političen shod, kateremu je predsedoval g. Toman, župan občine Kozje-okolica. Poročali pa so: profesor Vesnjak, ravnatelj dr. Jerovšek in poslanec Ant. Sušnik. Ko smo tako poskrbeli za svojo dušo in se posvetovali in razgovorili tudi o naših posvetnih skrbih in nadlogah, smo se vrnili na svoje domove. Žal, da je zopet uprava državnih železnic izpremenila vozni red tako, da si bele Ljubljanec nismo mogli ogledati. Ravno opolnoči so izstopili zadnji romarji v Mariboru s trdnim sklepom, da bomo živeli in delali, kakor smo okrepčani v krasnem domu Marije Pomagaj obljubili. Še nas je velika armada, ki ima voljo in moč zmagati, pa naj si nasprotniki poskušajo s kakoršnimikoli sredstvi nas ovirati in nam greniti pota in delo. Živelo krščansko slovensko ljudstvo pod zastavo Marijino! — Prirediteljem pa srčna hvala za njihov trud in dobro voljo!

Wranglovci in volitve. »Jugoslavija« poroča, da kr. komesar ljubljanskega magistrata razglašja, da imajo občinsko volilno pravico tudi vsi Slovani, ki sicer niso naši državljani, a so se do 20. julija t. l. stalno naselili v naši državi. Če je to res, da se pripravlja tako nesramno predrzen zavraten atentat na slovensko ljudstvo in njegovo mišljenje, potem prestaja vsak obzir na prampram sedanji policijsdemokratsko-samostojni kuki, kliče na pomoč Wranglovsko bando, da se vzdrži na krmilu vsaj v Ljubljani. Ne, tuji državljani, pa naj so stokrat Slovani, ne bodo zapovedovali na našem domu! Proti taki nakani najstrožje protestiramo v imenu kruto žaljene pravice.

Vročina v Celju je v torek dosegla celo 40 stop. C. Tudi v Mariboru je soparica naravnost neznosna, kar bi kazalo, da dobimo kmalu blagodejni dež. To spričuje posebno nagel porast vročine v zadnjih dneh. Ker pa je sedaj začela popuščati, je upati, da pasji dnevi, ki še le pridejo, ne bodo ravno prehudi.

Imenitna vožnja. Velikokrat in marsikje sem se že vozil, a tako pa še ne, kakor v nedeljo, dne 9. julija

1922 z nočnim gorenjskim vlakom. Ko prisopiha lukamatija na postajo Medvode, se zakadi mnogobrojno občinstvo proti natlačnemu polnim vagonom. Komaj sem dobil kotic na stopnišču zunaj kupeja. Vlak ni dolgo čakal; kdor ni bil hiter in brezobziren, je moral živčgati za njim ter rad ali nerad čakati na prihodnjega. Ko smo prišli malce k sapi, nas neprijetno preseneti gost ognjeni dež isker iz lokomotive. Otepali smo se žgočih mušic, pa ni veliko pomagalo. Razgaljene mestne frajlice so cvilile od bolečin, ko so goste žareče iskre žgale njihove vratove in ramena. Nekaj časa smo se še smejali moški temu ljutemu boju z ognjem, toda le kratek čas. Kmalu je začelo smrdeti po osmojenih lašeh in tlečih oblekah. Ker je bila silna gnječa, nismo mogli zaslediti ognja prej kakor takrat, ko je začela žegoreti tenka in prozorna obleka dam s plamenčki. To je bilo vika in krika, ko smo z rokami gasili tleče obleke. Lahko si mislite, kako nam je odleglo, ko so se začeli na postaji Šiška prazniti kupeji. Smuknili smo pod varno streho ter ogledovali škodo na obleki in pokrivalah. Šele drugo jutro sem pri dnevi luči spoznal z nevoljo, da je moj lister tudi hudo trpel. Bil je luknjičast, kakor rešeto. Moral sem ga dati v popravilo. O ti presneti gorenjci, kako si muhasti! Ali ne bi mogla uprava državnih železnic ob nedeljah in praznikih priklopiti še par vagonov, da obvaruje pasazirje škode in nepotrebnega in neprijetnega razburjenja, sebe pa zaslužene hude kritike!?

Ne mučite nas po nepotrebnem! Klican sem bil na sodnijo v zadevi, o kateri nisem vedel ničesar izpovedati. Vendar sem se podal v tri ure oddaljeno sodišče, da me ne zadene neusmiljena globa. Ko stopim pred sodnika, me vpraša nekaj brezpomembnih malenkosti o značaju meni dokaj znane deklice. In to je bilo vse, kar bi rada znala slavna sodnija od mene ubogega zemljana, ki nima časa prodajati v tej neznosni vročini dolgega časa pa prašnih, žgočih cestah. Mestna gospoda menda misli, da si štejemo deželani v posebno čast, če smemo pred njihove milostne oči. Ali menijo, da šolani ljudje ne bi znali pravilno napisati tega, kar ustmeno povejo? Potem se jako motijo. Naj vsaj za poskus začnejo z drugačno prakso!

Iz Ormoža nam poročajo, da bo tamošnji Sokol si omislil čisto nekaj posebnega in novega. Čuje se nam reč, da bo sklenil kot spomin na svojo preteklost in sedanjost nov grb. V ta grb pride slika onega sokolskega brata, ki so ga pretekle dni zaradi goljufij in poneverbe odpeljali orožniki v Maribor na ričet. Da bo pa grb še bolj lep, bodo za okvir brke organista in učitelja Serajnika, ki jih je prodal za 1000 kron v korist Sokolu. Ta gospod je namreč kot učitelj tako reven, da za dobro organistovsko mesto slabo oskrbuje petje in je tako bogat, da lahko pokloni 1000 kron Sokolu, ki pri nas najbolj sovraži cerkev in vse, kar je z njo v zvezi. Nazdar!

Iz Ormoža. V nedeljo, dne 2. julija se je poslovil od nas gospod kaplan Pavel Vesnjak. Kot katehet in kaplan je delal od konca leta 1918 do sedaj pri nas. — Bil je dober in goreč duhovnik, zato smo ga vsi ljubili in spoštovali. Zaradi njegovih pridig so prihajali od daleč v cerkev celo naši sosedi Hrvati preko Drave. Kako uspešno je delal v naših mladinskih krščanskih organizacijah, je pokazala mladina, ko je stopila za slovo k mizi Gospodovi. Orli in Orlice, naraščaj, Marijina družba in Marijin vrtec, vsi z znaki in v krojih je s svojo pobožnostjo izpričalo, kako jih je vodil gospod kaplan. Popoldne smo se poslovili. Ne pomnimo tako iskrenega in lepega slovesa, kajti prišli so župani, možje, žene, mladina, organizacije in godba, da stisnejo še roko in izrazijo svoje spoštovanje. Mladina, posebi no šolska, je prinašala rož in že celi teden glasno jokala, če se je prikazal njen ljubljenc. Še le pri Veliki Nedelji smo se ločili. Orli in posamezni zastopniki drugih organizacij in par otročičev pa je spremilo gospoda kaplana celo na dom njegove matere. Bog povrni trud, mi ohranimo pa v svojih srcih hvaležnost, posebej pa ljubezen za naše krščanske vzore in organizacije.

Spodnje Ptujsko polje. Po našem polju so pretekli teden poželi že vso rž, sedaj pa žanjejo pšenico. Rž je pri nas povprečno slaba, pšenica pa precej dobra. Med otroci se močno širi zavratna nalezljiva bolezen škrlatica. Suša se močno čuti in ako nam Bog ne da dežja, bomo imeli letos strašno malo krme. Sena je bilo malo otava pa sploh spet rastla ne bo, kakor lani.

Primer graničarske brezvestnosti in nekulture nudi tale žalostni dogodek iz Ceršaka v pretečenem tednu. Otrok strojnika tamošnje tovarne lepenke pogoltna po nesrečnem naključju koščico in samo nujna zdravniška pomoč ga še lahko reši. Do zdravnika v St. Ilj je predaleč, zdravnik od one strani iz Strass-a bi bil pa prav hitro na mestu nesreče, če bi ga graničarji pustili. Pomislite, na oni strani mostu zdravnik, da reši mlado življenje, na tej strani ubogi otrok in obupan starši, vmes pa divji graničarji, ki v očigled otrokovega smrtnega boja — ne pustijo zdravnika na to stran, ker jim je nekaj »propis« več kot človeško življenje! Daleč smo prišli.

Letos se obhaja pri Sv. Ani pri Borlu (Sv. Barbara v Halozah) anovska nedelja dne 30. julija. Na Anino, dne 26. julija ter nedeljo pozneje bode tamkaj več sv. maš. Kakor druga leta bodo tudi letos imeli romarji priliko, opraviti tamkaj svojo pobožnost glede sv. zakramentov.

Umrli je dne 29. junija t. l. na hrvatsko-štajerski meji v starosti 37 let Josip Hohnjec. Kal svoje bolezn si je nakopal na številnih frontah, kjer se je moral bojevati za rajno mačevo Avstrijo, a ostal je do zadnjega izdihljaja zvest Jugoslovan in verni sin katoliške cerkve. Bodi mu zemljica lahka.

Umrl je pri Sv. Andreju nad Polzelo obče priljubljen in vrl našinec, posestnik Franc Uratnik, p. d. Kolšek. Rajni je bil blaga duša, daleč na okoli znan po svojih vrlinah. Ob grobu so mu peci zapeli »Nad zvezdami« in »Vigred«, gospod župnik pa se je od pokojnega poslovil z ginljivim govorom. Bodi zvestemu somišljeniku zemljica lahka. N. v m. p.

Požar je močno poškodoval tovarno umetnih gnojil »Danico« v Koprivnici na Hrvaškem. Požar je izbruhnil v oddelku za dušikovo kislino ter ga je upepelil do tal in velikemu naporu in požrtvovalnosti delavcev se je zahvaliti, da se je požar lokaliziral, škoda se pa ceni na 30 milijonov kron in obrat bo moral počivati dalje časa, kar je za delavstvo in gospodarstvo velika škoda in nesreča.

Kolera v Bihaču. Iz Bihača javljajo, da so se tam pojavili trije slučaji kolere.

Vas, v kateri zna samo eden čitati ter pisati. — V zadnji polovici minulega meseca je pobila toča vas Volinje nedaleč od Petrinje v Slavoniji. Radi toče je vas v veliki bedi in pri ugotovitvi škode vsled toče je komisija dognala, da je v celi vasi samo eden stari, ki je več v pisavi ter čitanju, vsi drugi stari in mladi vaščani so analfabeti.

Volkovi v Kočevju. Blizu Dolenje vasi na Kočevskem so navalili volkovi na ograjo, v kateri so se pasle ovce in so jih raztrgali pet. Ovce je čuval 14 letni pastir, kateremu pa niso storili gladni volkovi nič hududega.

Dve žrtvi Drave. Dne 6. t. m. je zahtevala Drava dve človeški žrtvi pri Osjeku. Pri kopanju ste utonili desetletna Gjoka Živkovič in 16 letna Marija Steinhart. 300.000 K lanec (malo več kot 1 oral) zemlje. Te dni je kupil fabrikant Grünfeld v bližini Stare Kaniže 4 in pol lanca posesti za ceno 1 in pol milijona kron. Grünfeld je plačal lanec zemlje po 300.000 K. V okolici Stare Kaniže je lahko vsakdo kupil lansko leto po žetvi 1 lanec zemlje po 30—80.000 K, letos pa je že skakala cena med 150—200—300.000 K.

Dijaki roparji in ubijalci svojega tovariša. V Prilepu so odkrili dijaško tolovajsko bando, ki je uganjala dalje časa za javnost dokaj opasne zločine. V novembru minulega leta je skušala ta družba oropati gimnazijo v Prilepu; januarja t. l. je bilo iz gimnazijske garderobe pokradenih več reči; v februarju so poskušali ti mladostni zlikovci ukrasti iz prilepske lekarne kloroform, a ga niso našli. Dne 27. aprila pa so zaklali gimnazijca Blagoja Balabanoviča v stanovanju ter ga oropali. Preiskava je dognala, da je bil dijak zaklan iz maščevalnosti, ker ni hotel izvršiti od tolovajske mladinske družbe poverjenega mu naloga. Dijaki-roparji so nastopali v maskah po vzorcu kinematografskih filmov, ki se po svojih predstavah po južnih krajih odlikujejo po svoji podivjanosti, ki je strup za mladino.

Za sklad KZ so zbrali naši somišljeniki na sedmi- ni pokojnega France Uratnik pri Sv. Andreju nad Polzelo 320 K. Živeli darovalci.

Obšni zbor Mariborske gasilske župe (Jugoslovanska gasilska zveza) se vrši v nedeljo, dne 6. avgusta t. l. na Pobrežju pri Mariboru. Zbor je dopoldne, popoldne pa velika gasilska veselica. Vsa društva in korporacije se uljudno naprošajo, da svoje prireditve za ta dan opuste, ker je ta veselica zamišljena kot celokupna prireditev mariborskega okraja. Ves natančnejši spored cele slavnosti prinesemo pravočasno. Torej dne 6. avgusta vse na Pobrežje pri Mariboru.

Gospodarstvo.

VINSKA RAZSTAVA V ZVEZI Z VINSKIM SEJOM V MARIBORU.

Vinarski in sadjarski odsek Slovenske kmetijske družbe v Mariboru je, kakor znano, sklenil prirediti vinsko razstavo v Mariboru kot centru vinske trgovine za vina iz Slovenske Štajerske, povodom pokrajinske obrtne razstave od 8. do 17. septembra t. l. Namen te razstave je, nuditi vsem vinskim kupcem in trgovcem z vinom iz tu- in inozemstva priliko, da se seznajajo v najkrajšem času, na najenostavnejši in najcenejši način z vsemi vrstami vin, kar jih Slovenska Štajerska premore in da se informirajo o razpoložljivih množinah, krajih, kjer leže, cenah ter o kupcijskih razmerah sploh. To je prvi poskus, ustvariti v Mariboru neko osredotočišče, kjer se zberejo vsako leto ob gotovem času vsi vinski interesi v svrhu informacije in sklepanja vinskih kupčij, iz katerega bi s časom lahko nastala prava vinska borza. Reklama za to prireditev se bo delala v čim večji meri v tu- in inozemstvu potom časnikov in posebnih lepakov. Da bi uspeh čim popolnejši, je potrebno, da se vinski producenti za zadevo čim bolj zanimajo in razstave v čim večjem številu udeležijo. Vsi ostali pa, ki se razstave iz kateregakoli vzroka ne morejo udeležiti, so pa prijazno vabljeni, da naznanijo svoje vinske zaloge in njih cene, da se bo zamoglo vinske kupce primerno informirati.

Določbe za udeležbo so sledeče:

1. Razstave vinskih vzorcev se lahko udeležijo vinski producenti, vinarske ali kletarske zadrage in vinski trgovci iz Slovenske Štajerske, toda vino se sme razstaviti le pod izvirnim imenom.

2. Razstavi se lahko vse vrste vina od navadnega namiznega do najboljšega buteljnega, stare in nove letnike.

3. Na vzorčni sejem, oziroma prostor, pridejo vina samo v steklenicah in sicer se mora poslati od vsake vrste vina po 50 sedemdesetinskih steklenic. Izjemoma se dovoli manjšim posestnikom, da se udeležijo razstave z dvema vrstama vina po 25 steklenic, skupaj s 50 steklenicami. Vina se pa lahko pošljejo v Maribor tudi v sodčkih in prevzame odsek polnjenje.

4. Za steklenice, žamaške, opremo steklenic in za boje za pošiljanje skrbni odsek, ki nosi tudi stroške za transport po železnici.

5. Vsa za razstavo namenjena vina se preiskujejo

pred polnjenjem v steklenice po posebni, v to svrhu sestavljeni komisiji, ki ima pravico vina, ki ne odgovarjajo, izključiti od razstave.

6. Za prijavo udeležnikov, prevzete, preskušnje in odpremo vina se postavijo za posamezne vinarske okoliše posebne komisije, oz. pripravljalni odbori in sicer:

a) za vinarske okoliše Maribor, Slovenske gorice in Pohorje: odbor sestojč iz gg. Srečko Robič iz Limbuša, Franjo Rudl iz Kamnice, Josip Zabavnik iz Maribora, Alojz Zupanič iz Vagna, Anton Lipovšek iz Šmarjete, Franjo Thaler iz St. Ilja, Ivan Škerbinek iz Vertič, Andrej Zmave iz Maribora, Anton Puklavac iz Maribora, Fr. Retzer, posestnik in gostilničar, Sv. Lenart v Slov. gor., Al. Selnicker, Sv. Marjeta ob Pesnici; poslovodja: Vinarsko društvo za mariborski okraj v Mariboru;

b) za vinarske okoliše Ptuj, Haloze in Slovenske gorice: gg. Miha Brenčič iz Spuhlje, Franjo Majcen iz Podlehnik, Ivan Osterberger iz Ptuja, Josip Zupanc iz Ptuja, Franjo Čuček iz Ptuja, Jakob Belina iz Gruškovja; poslovodja: Vinarsko društvo za ptujski okraj v Ptuj;

c) za vinarske okoliše Ljutomer, Ormož, Gornjo Radgono in Slov. gorice: gg. Fric Zemljič iz Ljutomera, Robert Košar od Sv. Bolfenka, Clotar Bouvier ml. iz Gor. Radgone, Lovro Petovar iz Ivanjkovec, Jakob Zemljič iz Radenc; poslovodja: Vinarsko društvo za ormoški okraj v Ormožu;

d) za vinarški okoliš Celje—Šmarje: gg. Ivan Belle iz St. Jurja ob juž. žel., Fran Ferlinc in Fran Štamberger iz Šmarji pri Jelšah, Franjo Roblek iz Zalca, Andrej Rečnik in Miroslav Majcen iz Celja; poslovodja: Vinarsko društvo za šmarški okraj v Šmarju pri Jelšah;

e) za bizeljski vinarški okoliš: gg. Fran Kene ml. v Globokem, Josip Janežič ml. v Bizeljskem, Josip Pečnik iz Kapel, Fran Virant in M. Karner iz Brežic; poslovodja: Fran Virant, vinarški inštruktor v Brežicah.

7. Udeležbo (vrste in razpoložljive množine vina, provenienca, letnik) je naznaniti takoj, najkasneje pa do konca julija t. l. ali podpisnemu odseku, ali pa dotičnemu lokalnemu pripravljalnemu odboru.

8. Na razstavo se sprejemajo razen vina še šampanjec, sadjevec, brezalkoholne in žgane pijače.

9. Stroški razstave se bodo krili s prispevki kmetijske družbe, vlade ter drugih korporacij, kakor tudi z izkupičkom za razprodane vzorce vina.

10. Udeležnikom razstave se izplača za razstavljeno vino po kritju razstavljajalnih stroškov preostali znesek, ki bo znašal z ozirom na lanske izkušnje v Ljubljani ter na predvidljive manjše prireditvene stroške v Mariboru vsaj 20 K za buteljko razstavljene vina, to je 26.60 K za liter, ali današnje povprečno vrednost vina.

11. V svrhu premiranja vinogradnikov, ki razstavijo brezpoprešno vzgojena vina, se je zaprosilo vlado za podaritev denarnih nagrad. Razen tega se bo razdelilo več častnih nagrad za posebno dobra namizna vina, kakor tudi za posebno znamenite kvalitete. — Maribor, dne 7. julija 1922.

Vinarski in sadjarski odsek kmet. družbe za Slovenijo v Mariboru.

Prodaja dalmatinskih vin. V drugi polovici junija se je začela živahna trgovina z dalmatinskimi vini. V tem, ravnokar omenjenem času so se prvič po prevratu pokupile v Dalmaciji večje količine vina. Krog Splita in Trogira so prodali 2000 hektov, istotoliko tudi na otokih Brač, Šolta, Hvar, Vis ter Korčula. Na Pelješcu so prodali preko 400 hektov, v Šibeniku in Tijesnu okoli 6000 hektov. Približno se je prodalo v Dalmaciji v zadnjem času 35.000 hektov črnega vina za izvoz, katerega so kupili tuji trgovci. To dalmatinsko vino bodo izvozili preko Trsta v Avstrijo, na Čehoslovaško, Švico, a le neznatne količine tudi v Francijo. Vinski trgovci so najbolj povpraševali po glede alkohola težkem črnem vinu in se je plačalo na mestu proizvoda za alkoholni grad 120—125 K. Dalmatinska vina vsebujejo povprečno 10—14 stopinj alkohola in ako vzamemo povprečno 12 stopinj, potem stane 1 hektol dalmatinskega vina 1440 K in 1 liter 14—15 K. Na otoku Vis so plačevali alkoholno stopnjo po 125 K, na Hvaru od 120—125 K, na Braču od 125—130 in na Šolti po 115 K. Cene pelješkega vina se gibljejo po 100—118 K, šibeniškega po 100—110 K. Vinske cene v Dalmaciji so radi tega tako nizke, ker bode tudi letošnja trgatve zelo bogata in je še po Dalmaciji vse polno starih vinskih zalog, katerih se mora dalmatinski vinogradnik na vsak način iznebiti. Povpraševanje po dalmatinskem belem vinu je zelo malenkostno, akoravno ga je zelo veliko.

Iz ormoškega okraja. Vinarsko društvo za ormoški okraj je vložilo na okr. glavarstvo prošnjo za podporo po toči prizadetim posestnikom in vinogradnikom: »Dne 26. t. m. je toča hudo pobila dele občin Mihaelovci, Ivanjkovci, Žerovince, Cerovec, Brebrovniki in Veličane, Sv. Miklavž, Hermanci, Gomila. Velik del, to je okoli 60 oralov vinogradov, je pobitih do 100 odstotkov, zelo velika površina 50—80 odstotkov, precejšnji vinogradi pa od 20 do 50 odstotkov. Usojamo se prositi, da bi se vinogradnikom s po toči najmanj 50 odstotkov poškodovanimi vinogradi podelilo vsaj 15 kg modre galice na oral in to brezplačno, ali pa z zelo znižani ceni, potom državne podpore. Tako hudo poškodovane vinograde bo treba še letos najmanj trikrat škropiti, ker bodo drugače novi poganjki vsi od peronospore uničeni in tako tudi drugo leto ne bo niti zrele rozge za priča kovati. Galica primanjkuje popolnoma. Hudo prizadeti so tudi viničarji in to ne le vsled tega, ker so njihovi

delodajalci hudo oškodovani, ampak tudi radi tega, ker jim je njihove vrte in njive toča popolnoma pobila, tako da jim primanjkuje najnujnejši živež. Prosimo torej, da se tudi za te viničarje in pa za male vinogradnike—posestnike, kateri so bili po toči poškodovani in pri katerih je istotoko prehrana v nevarnosti, uvede kakor najhitreje pomožna akcija.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignalo se je 12 konj, 13 bikov, 190 volov, 357 krav, 20 telet. Skupaj 592 komadov. Povprečne cene za različne vrste so bile sledeče: Debeli voli 1 kg žive teže 37 do 39 K, poldebili voli 23—31 K, plemenski voli 25—28 K, biki za klanje 25—28 K, klavne krave debele 24 do 29 K, plemenske krave 19 do 24 K, krave zaklobasarje 15 do 18 K, molzne krave 25 do 29 K, breje krave 25 do 29 K, mlada živina 22 do 36 K, teleta 32 do 36 kron.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 7. 7. se je pripeljalo 196 svinj in 5 koz. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari 450—700 K, 7—9 tednov stari 800—1100 K, 3—4 mesce stari 1500—1700 K, 4—6 mesce stari 1800—2000 K, 8—10 mescev stari 2500—3500 K, 1 leto stari 4000—4500 K. Koze 600—700 K.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso II. vrste 1 kg 56—64 K, meso od bikov, krav in telic 56—64 K, telečje meso I. in II. vrste 60—64 K, svinjsko meso sveže 90 do 100 kron.

Cene sirovim kožam. Cene sirovim kožam so še vedno v porastku. Naraščanju cen težkim kožam se nikdo ne čudi, ker teh primanjkuje, pač pa je lahkkih kož več kot dovolj in vendar tudi tem rastejo cene. Podražile so se težke kože nad 35 kg do 52 K (seve prvovrstne). Lažje kože prvovrstne so plačevali po 45 do 48 K. Bosanske kože in kože od hrvaških buš se zelo težko prodajo po 42—44 K 1 kg. Telečje kože se prodajajo po 70—75 K 1 kg.

OKULIRANJE.

(Očeslanje).

Vsak posestnik je na svojem posestvu že gotovo opazil mlade divjake (sadne), ki rastejo tu in tam razstreseno po sadonosnikih. Te divjake je treba z nožem in škarjami osnažiti. Sedaj je čas za okulacijo ali cepljenje z očesci. Očesca naj se vzamejo od zdravih, rodovitnih dreves. Cepiči se morajo takoj uporabiti in ne smejo veneti. Okulira se lahko: črešnje, hruške, jabolane in slive. V slivove divjake se lahko vcepi marelice, breskve in ostalo koščičnato sadje. To cepljenje se imenuje na »spavajoče oko«, ker zaraste oko pod skorjo in se utrdi za prihodnjo spomlad. Pecelj lista odpade v teku 10—14 dni. To je znak, da je bilo cepljenje uspešno. Po tem roku se mora rafijo zrahljati, ker bi se sicer oviral razvoj vcepljenega očesca. Prihodnjo spomlad se odreže debelce divjaka 10 cm nad cepljenim mestom. Dotično oko iztira zlahtno mladiko, ki se priveže ob štrcelj ali čep. Čep se odreže gladko nad cepljenim mestom še le tedaj, ko je mladika že krepka in dovolj utrjena. Okuliranje ne povzroča mnogo dela in je najuspešnejši način cepljenja. F. R.

Ugodno stanje sliv v naši državi. Iz Bosne javljajo, da bodo letos slive tamkaj zelo dobro obrodile. Zelo ugodna poročila o stanju letošnjih sliv prihajajo tudi iz Srbije, Srema, Požege ter Broda. Finančni krogi upajo, da bo letošnja bogata slivna letina dokaj pripomogla k povzdigu naše valute.

Zagrebski žitni trg. Povpraševanje po raznem žitu se je v zadnjem času ustalilo z ozirom na zelo ugodno stanje letošnje žetve. Cena pšenici je celo padla. Po nekaterih naših žitorodnih krajih se je že začela žetev, po drugod pa bodo začeli v dobrem tednu. Izgledi na letošnjo žetev so povoljni. V Bački računajo, da bo letošnje žito srednje, v Banatu pa bo letošnja žetev mnogo boljša od lanske. Računajo, da bodo po naših žitnicah po Vojvodini, Bački in Banatu našli na 1 oral 6 do 12 met. stotov. Koruza stoji po južnih krajih zelo ugodno. Cene posameznim žitnim vrstam so bile v Zagrebu minuli teden sledeče: pšenica 1500 K od tovarišča. Za novo pšenico ponujajo 1250—1350 K in jo bo mogoče dobiti koncem julija in začetkom avgusta. Po koruzi so zelo povpraševali in so jo plačevali po 1400 K, a po tej ceni so plačevali samo ono koruzo, ki je v zagrebskih skladiščih in prvovrstna. Izven zagrebske koruze so plačevali od postaje po 1160—1200 K. Te koruze se je le malo prodalo radi transportnih težkoč. Zelo velike množine pokvarjene koruze so ponujali. Pokvarjeno koruzo so kupovale tovarne za špirit po 700 K. Oves so plačevali po 1300 K. Stari ječmen stane 1240 K, novega ječmena je pa bilo zelo malo na trgu in se bo razvila trgovina z novim ječmenom še le tekom dveh do treh tednov. Moka nularica je v Zagrebu po 23—24.50 K. Otrobe so ponujali mlini po 700 kron. Fižol je kupovala vojaška uprava po 12 K. Z izvozom naših žit ni nič, ker vse čaka, da bodo po ugodno končani letošnji žetvi žitne cene znatno padle. Veliko našega novega žita se bo izvozilo v Nemčijo, ker dolar raste, nemška marka in naš dinar pa padata.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Zlatcu je bilo v pretekli dobi precej živahno povpraševanje po hmelju. — Hmelj so plačevali po 2700—3100 čehoslovških kron za 50 kg. Tudi zunaj na deželi so pokupili precej hmelja po 2700—2900 čehoslovških kron za 50 kg, cene so torej vnovič narasle. Stanje hmeljskih nasadov se je nekoliko zboljšalo.

VIII. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo o stanju hmeljske rastline. Zatec, CSR, dne 6. 7. 1922. Zadnji teden se je stanje hmeljskih nasadov izboljšalo. Včerajšnji dež je rastlino precej okrepčal, dasiravno ga je bilo premalo. Danes se lahko reče, da ste dve tretjinki nasadov prav lepi. Rastlina v njih je dorasla do vrha žic, je zdrava in krepka. Bolhači se nahajajo le še tu in tam. V okolišu se nahaja vendar tudi precej občin, v katerih so nasadi po bolhaču občutno trpeli; v njih je rastlina zrastle le do polovice žic in ne bodo dali tudi pri najugodnejšem vremenu normalne letine. Zdravi nasadi stoje v polnem cvetju

KDOR UPORABLJA

ZLATOROG MILO

podaljša trajnost svojega perila.

Glavno zastopstvo in zaloga:

R. BUNC in drug, Ljubljana, Celje, Maribor.

288

in obljubujejo prav dobro letino, ako seveda še ne pride kaj nepričakovanega vmes. Več deža in stanovito lepo vreme s toplimi nočmi bile bi potrebne v nadaljni razvoj hmeljske rastline. O množini letošnjega pridelka govoriti, bi bilo še prezgodaj; vendar se pa lahko reče, da bomo letos več pridelali, kakor lansko leto; vse je pač odvisno od vremena. — O stanju hmeljskih nasadov v Nemčiji poroča ravnatelj Gauba iz Zateca sledeče: Mali okoliš Spalt obljubeje prav dobro, največji Holedau in drugi največji Hersbruck pa le srednje dobro letino. V zadnjih dveh okoliših je stanje hmeljskih nasadov podobno onemu na Češkem, namreč ena tretjina prav dobra, ena tretjina srednje, in ena tretjina slaba. Najmanjša okoliša: Neustadt a. d. Aisch in Kindinger Land ne prideta v poštev. Letina Bavarške torej ne bode preobila; ker pa većinoma goji pozni hmelj, se še glede letine marsikaj spremeni. — «Saazer Hopfen- und Brauer-Zeitung».

Lesni trg. Oglje je doseglo ceno 34.000 K. Povpraševanje po njem je veliko. Les za kurjavo velja s prodajnega prostora 9000 K. Fin bukovi les od 3800 do 4400 K. Povpraševanje po lesu iz tujine je padlo, le Italija ga pridno kupuje.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 336 K, francoski frank stane 26—27,20 naših kron. Za 100 avstrijskih K je plačati 1,32—1,36, za 100 čehoslovaških kron 808—848, za 100 nemških mark 67,60—69 in za 100 laških lir 1480—15,04 jugoslovanskih kron. V Curihu znaša vrednost naše krone 1,55 centima (1 centim — 1 vinar). Od zadnjega poročila je vrednost naše krone padla za 7 in pol točk.

OBSODBE VREDNE RAZMERE V GORNJI RADGONI.

Gor. Radgona, 11. julija 1922.

Razmere, ki vladajo v našem lepem obmejnem trgu, so v sramoto naši državi in nam delajo nečast pred sosednimi Nemci, ki se norčujejo iz našega župana štirih odstavljenih občinskih odbornikov in mnogih uradnikov. Da imamo tako vzornega župana in take občinske odbornike, ki vsled prestopka kazenskih zakonov ne smejo biti več občinski odborniki, so krivi naši «dični» liberalci, ki so take vzor može kandidirali in volili. Razmeram v uradništvu, katero po večini bolj poseča kleti in gostilne, ko urad, izmed katerih mnogi dostikrat ne pridejo v urad, je kriva vlada. Železniška uprava je napravila red na kolodvoru, Pokrajinska uprava v Ljubljani naj napravi red v drugih uradih in nas reši uradnikov, ki na čuden način kompromitirajo našo državo ob meji. Največ kriv teh razmer je obmejni komisar dr. Levičnik, kateri se pač zanima za rujno kapljico, za urad in razmere ob meji pa malo ali pa nič. Njegova krivda je, da se je pri nas začelo, četudi pod firmo Samostojne stranke, neko boljševistično gibanje, katero vodi polir brez posla Filip Jurkovič, radi dobrega gospodarstva odslovljeni sekvester opekarne, iz istega vzroka odslovljen kot član odbora za aprovizacijo mesta Radgone, mož, ki je več kot pol leta bil v preiskovalnem zaporu v Mariboru. Dne 25. julija t. l. je sklical shod, na katerem je govoril, kakor kak boljševik v Rusiji. Posledica njegovega hujkanja je bila, da so zborovalci ogrožali življenje trgovca Fr. Korošca in njegovega sina, vlomili v trgovino, plenili in uničevali kot pristni ruski boljševiki. Komisar dr. Levičnik je na zborovanju mirno pustil govoriti Jurkoviča, kateri je bil že pristaš vseh strank, ker se sedaj dela navdušenega pristaša vladnih liberalnih strank, da more ljudstvo pripravljati za boljševizem. V «Murski Straži» v zadnjih številkah si v poslanih s svojimi podpisi očitata gg. Jurkovič in Korošec Fr. take reči, da bi morala oblast poseči vmes, a nič se ne stori, ker ga ščiti — sam g. komisar. Na čuden način je dobil Jurkovič glavno zalogo tobaka, iz poslanih

v «Murski Straži» pa je razvidno, kako sta on in Korošec Fr. špekulirala z tobačnimi izdelki na škodo — ljudstva, varala finančno upravo itd. A tudi tozadevno se nikdo ne zgane! Boljševistična žilica ne da Jurkoviču miru. Dne 9. julija je na shodu v Apačah, h kateremu je mogoče nalašč prišel gospod komisar prepozno, na najnesramnejši način kritikoval odredbe vlade napram hujskajočim elementom, ki še danes ljudstvu pripovedujejo, da bo prišla v kratkem Apaška kotlina pod Nemško Avstrijo, grajal odvzetje legitimacij raznim tihotapcem, hujskal radi nekkih «črnih list», katere imajo baje okrajna glavarstva sestavljena, se zavzemal za to, da še naj ljudstvo nadalje redi nemške otroke, katere je nemški Schulverein poslal v obmejne kraje, da se potom njih dobi dovolj nemških otrok za nemške šole in germanizira te kraje. Hujskati je začel proti trgovcu Kolerič z očitvidnim namenom, da bi povzročil slične dogodke kot v Gornji Radgoni. Priče so vsi blizu njega stoječi Slovenci, ki so beležili njegova, vse prej kot za razmere v Apaški kotlini primerna izvajanja. Mož želi brez dela priti do premoženja in častnih mest, zato ne izbira sredstev. Gospod komisar dr. Levičnik pa je molčal. Kako vpliva delovanje Jurkoviča na sosedne Nemce, je najboljši dokaz trditev Nemcev, da so dne 25. m. m. hotele oborožene tolpe iz Radgone udariti v Gor. Radgono, misleč, da je treba priskočiti boljševiškim elementom v Gornji Radgoni na pomoč, da je treba pomagati uničevati imetje Slovencev in povzročiti, da se narodnostna meja pomakne čez Gornjo Radgono. Kar se sedaj ni zgodilo, se v bodoče lahko zgodi, če se bo pustilo Jurkoviča še v bodoče prirejati shode in na istih hujskati proti zasebnikom, kakor tudi izpodkopavati avtoriteto države in dajati velenemškemu hujskacem pogum za nadaljno delovanje v prilog Nemške Avstrije.

Pristaši vseh strank v Gornji Radgoni nujno želijo, da pokrajinska uprava takoj odredi temeljito preiskavo radi postopanja uradništva v Gornji Radgoni in radi delovanja brezposelnega Fil. Jurkoviča, ki ogroža življenje in imetje vseh državljanov, mož ni prizanesel niti svojemu somišljeniku trgovcu Fr. Korošcu, ker se ga je bal kot konkurenta pri dosegih častnih mest. Značilno za obmejne razmere je, kar je krivda gospoda obmejnega komisarja, da sta se dva obmejna stražnika, ki pregledujeta potne listine, dne 28. maja pri prihodu vlaka pred vsem občinstvom izvršujoč službo pretepeala, o čemer je že poročal list «Naprej» Baje dobila ta dva «junaka» na priporočilo obmejnega komisarja še pohvalo! — Finančno upravo prosimo, da takoj preišče poslovanja Fil. Jurkovič kot imejitelja glavne zaloge tobaka; zasliši se naj njegov «zvesti» prijatelj trgovec Fr. Korošec.

Ako se ne bodo razmere v najkrajšem času temeljito uredile in odstranili od meje vsi, ki škodujejo ugledu naše države, bomo prosili gg. poslance, da v interpelaciji v zbornici razkrinkajo te škandalozne razmere. Nastopili bodo poslanci treh strank in podali tak material, da bo cela vrsta uradnikov in njih zaščitnikov morala zapustiti državno službo in bo gospod Jurkovič lahko odrajal v Nemško Avstrijo in tam delal za — blagor Nemcev.

Previdni ljudje iščejo vedno pri kupovanju najbolj zanesljiv in zmožen vrelec. Popolno zaupanje zasluži svetovno znana eksportna trdka H. Suttner, Ljubljana št. 992, od katere ure uživajo svetovni glas, ker vsaka Suttnerjeva ura, tudi najcenejša ima zanesljivo dober stroj. Ta trdka ima veliko zalogo verižic, prstanov, raznih predmetov iz zlata in srebra in drugih koristnih potrebščin. 742 b

Dopisi.

Sv. Jakob v Slov. gor. Naše izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 23. julija dve igri: «Marijin otrok sem» in «Jeza nad petelinom in kes.» Začetek točno ob 5. uri popoldne. Se igra tudi ob slabem vremenu. Srečolov. Vsi prijatelji Marijine družbe in društvenega življenja so prijazno vabljeni! Posebna vabila se ne bodo pošiljala nikomur.

Murska Sobota. Pri nas se vse posmehuje demokratom, osobito notarju Koder, ki so na shodu dr. Kurovca obljubliali, da bo že mesca marca spet vozila železnica Murska Sobota—Hodoš, železnica ni počela voziti, pač pa se je odpeljalo pohištvo itd. iz posameznih kolodvorov. Poslanec Pušenjak je na shodih v M. Soboti, Pucincih in Tešanvcih dne 1. in dne 2. julija govoril o korakih, katere so tozadevno napravili posl. SLS gg. Klekl, dr. Hohnjec in on, katerih posledica je, da spet vozi železnica iz Murske Soboti v Hodoš. Demokratji samo obljublajo, ne store pa nič.

Stranice. Katoliško izobraževalno društvo v Zrečah vprizori v nedeljo, dne 16. julija, ob treh popoldne na vrtu g. Arzenšek na Stranicah gledališko predstavo z godbo in petjem. Prijatelji poštene zabave ste prijazno povabljeni!

Zreče. Gledališka predstava, ki jo je uprizorilo naše

Katoliško izobraževalno društvo dne 2. julija na vrtu g. Grundner v Zrečah, je lepo uspela. Vsi igralci, zlasti fantje, dasiravno so prvič nastopili na gledališkem odru, so izvrstno rešili svoje vloge. Po igri pri prosti zabavi je naš vrli predsednik Ludovik Vidmar nabral 365 K za nov društveni dom.

Store pri Celju. Dne 2. julija se je vršil pri nas shod socialne demokracije s sledečim dnevnim redom: Položaj tukajšnjega delavstva in raznoterosti. Obe točki je reševal državni poslanec Bernot iz Ljubljane in poslušajte, kako! Glede prve točke je razmotrival eno uro in to prav po starem socialdemokratskem kopitutu, da si je delavstvo bednega stanja samo krivo, ker se dovolj ne organizira v socialdemokratski strokovni organizaciji. Iz sedanjega slabega stanja si naj delavstvo samo pomaga. Torej danes, ko imamo delavsko zbornico in toliko število državnih poslancev, naj hiti delavstvo po vsak košček kruha samo v boj in meče tako samo sebe na cesto? Ni li to sramotno in nazadnjaško? Seveda, če bodo še zanaprej sedeli v delavski zbornici le socialni demokrati s svojim Čobalom, potem je gotovo, da bo delavstvo še zanaprej prisiljeno si iskati samo svojih pravic. K drugi točki smo pričakovali, da nam bo g. Bernot kot državni poslanec poročal nekoliko o delovanju v državnem zboru, toda zelo smo se mačili. Odprl je brošuro «Vera in socializem», katero je on sam pisal ter pričel iz nje predavati in sicer takoj na tisti strani, na kateri so najbolj ostre pušice naperjene proti katoliški cerkvi, kat. duhovnikom ter kat. vernikom. Povdarjal je, da je vera zasebna stvar; molitev v cerkvi pa ni pobožnost. Rekel je, oziroma iz brošure čital, da pogovarjanje z Bogom je le mogoče doma v kanarici. Svaril je može, naj nikar ne puščajo svojih žen, zlasti pa ne otrok, v cerkev, ampak na socialdemokratska predavanja! Vera je najhujši strup za delavca, je dejal. Mi pa pravimo: Vera še ni bila nikdar strup za delavca, pač pa za črne nakane socialdemokratskih voditeljev. Nato se je še malo dotaknil avtonomnega vprašanja ter dejal, da bi klerikalci zato radi imeli avtonomijo, da bi dobil ljubljanski škof še daljšo palico. Socialni demokrati pa, da so za centralizem ter želijo z njim osrečiti ne le Slovenijo, temveč celi svet. Tudi Antona Kristana je skušal pri delavcih nekoliko oprati in sicer s tem, da ga je predstavljaval kot izvrstnega gospodarja državnega posestva, ki prinaša državi ogromne dobičke. Koliko pa dobi od tega delavec, pa ni seveda povedal. Morebiti pa Tone Kristan reši s svojim gospodarstvom Jugoslavijo, kakor je rešil jugoslovanskega delavca.

Šmarje pri Jelšah. Trgovec Pustek, katerega milostljiva si je največ brusila jezik zoper katoliški shod, ima od 2. julija t. l. svojo trgovino odprto samo za Sokole in odklanja vse «klerikalne» kupce. Zato vsi, ki niste Sokoli, pazite, da vas ne vrže ven! — Liberalna šmarska «Posojilnica», kateri načeluje sladki lisjak šolnik Sumer, je sklenila, da odzda zanaprej ne sprejema več vlog in ne daje posojil nikomur drugemu, ko «zavednim šmarskim tržanom», ki niso izobesili zastav ob priliki kat. shoda. Vsi drugi so izključeni in naj gredo rajši v «klerikalne» posojilnice — Starosta šmarskega Sokola dr. Hrašovec se je zavezal iz hvalečnosti zato, da se je g. Sumer skril, ko bi bilo treba izobesiti zastavo v pozdrav udeležencem kat. shoda, prevzeti vse stroške za šmarsko šolo. Kat. kmetje ne smejo baje odzda dati več niti pare za šolo. — Vse te dalekosežne posledice kat. shoda pri Sv. Roku je tedni strogo zaupno zvedel vaš poročevalec. Glasijo se sicer skoraj nekoliko neverjetno, izključeno pa le ni, da bo res. In še eno: Ker je «Nova doba» proglasila vsi, ki so izobesili v Šmarju zastave ob kat. shodu, za nemškutarje, je šmarski Sokol sklenil: 1. da vseh tistih ne bo nikdar več nadlegoval s svojimi beračijami; 2. da člani in članice Sokola ne bodo nikdar več nemškutarili, kakor so ob zadnjem sokolskem zletu. Radovedni smo, koliko od vsega tega se bo izpolnilo. Malo potrpiamo, pa bomo videli in poročali, koliko je na vseh teh neverjetnih vesteh — resnice.

Zabukovje. Naša Dekliška zveza prav lepo napreduje. Ima že nad 50 članic. Dne 9. julija nas je obiskal g. tajnik Slov. kršč.-soc. zveze M. Krajnc in nas vzpodbujal k marljivemu delu za izobrazbo. Brez izobrazbe smo sužnji, ki nas bogataši in brezverci lahko izrabljajo gospodarsko, politično ter nam uropajo celoverske svetinje. Govoril je tudi domačin g. tajnik Alibi prav lepe in podučne besede. Izvolile smo si nov odbor. Z veselo pesmico smo končale lepo zborovanje, ki so ga nekateri hoteli motiti, a so nazadnje sami spoznali, da sam sebi škoduje, kdor dela proti izobrazbi mladine. Zahvalo moramo izreči posebno hiši Požunovi, ki nam daje za naša zborovanja na razpolago potrebne prostore.

Črna gora pri Ptuj. Kakor je znano, vladajo tudi na Ptujski gori jako gnile razmere in potreba bi bilo, da se tu nastavi en nočni stražnik, da bo delal po noči mir in ki bo vsaj o polnoči spravil Pečejeve nočne razgrajče nekam k počitku ali pa pod ključ. Cez polnoč

Nasim inserentom!

Na pismena vprašanja v insertnih ali oglasnih zadevah odgovarja upravništvo lista le tedaj, ako je dotičnemu pismenemu vprašanju priložena znamka za odgovor.

Med več rto kilogramov, evro-tični prvovrstni fini pridelki, med v satorju, prvovrstni vosek, jamšeno olje in zdravo blago raspolijla Ivan Krašovec, Bebešar, Črna pri Prevaljah, Kor. 1—4 570

Vabilo na občni zbor hranilnice in posojilnice v št. Janju na Drav. celju, ki se vrši, dne 16. julija t. l., ob 8. uri pop. v hiši g. Lovra Kröpl. Na dnevnem redu je poročilo načelnika in nadzorstva, odobritev rač. zaključka za 1921 in službenosti. Načelnstvo. 569

Zaseko kupuje J. SIREK, Maribor, Glavni trg. 1—3 568

Prostovoljno gasilno društvo v Kamnici pri Mariboru, priredi v nedeljo, dne 16. julija t. l. ob 8. uri popoldne na vrtu gostilne Šerak, poletno veselico s zanimljivim sporedom. Ker je čisti dobiček namenjen za nabavo gasilnega orožja in drugih gasilnih potrebščin, torej v človekoljubne namene, se prosí za obilno udeležbo.

Krojaški učenec se sprejme pri Matevi Pauku, Glavni trg št. 4, Maribor. 571

Sprejemem učence kateri imajo veselje do leme trgovine in deželnih pridelkov. Josip Draškovič, Slovenj-gradec. 2—2 561

tulijo ti Pečejevi medicinci v demokratski gostilni Klemenčič ozir. Horvat z znanim Ciglarjem, ki pravi, da je izučen natak, a se prav pridno udeležuje raznih vlovov ter razprodaja ukradeni blago. Nedavno so orožniki preganjali njega in njegovega brata radi teh lepih čednosti. In s temi se bratijo Pečejevi visokošolci!!! Tako tuli ta «fina» družba v gostilni Horvat mnogokrat čez polnoč, da nam mirnim tržanom, utrujenim od napornega dnevnega dela ni mogoče spati. Da se ti Pečejevi medicinci družijo z vlomilci in krošnjariji Ciglerji, proti temu nimamo nič, saj je tudi njih posel le postopanje, vohunstvo in ovaštvo, kar je oblastim itak že dobro znano! Da pa kalijo v našem trgu nočni mir ter kratijo poštenim ljudem prepotrebni nočni počitek, proti temu pa protestiramo najodločneje.

Od Sv. Trojice v Slov. gor. V glavi trojiškega «Popotnika» se je zopet skuhal laž, katero je med drugimi obelodanil mariborski «Narodni list» v 6. številki svojega življenja. Mi bi na nesramni napad na frančiškanski samostan in na poštene katoliške ljudi naše župnije ne odgovarjali, ker dobro poznamo dopisnika «Narodnega lista» pod imenom «Popotnik» in vemo, da ta človek v človeški družbi ni zmožen nobene pozidave, ampak le podiranja, ker pa ob koncu dopisa pozivlja politično oblast, «naj zabeleži v svoje ocenjevanje patrijotičnosti in dinastičnosti trojiških frančiškanov in klerikalcev, in ker bi utegnili politična oblast na lažnjivi in krivični izjavi enega, mnogim treznim in poštnim rodoljubom krivico delati, zato pozivljamo tudi mi oblast, naj pride na lice mesta in naj se sama prepriča o krivem natančevanju «Narodnega lista» in njegovega enakovrednega dopisnika «Popotnika», in o dostojni proslavi dneva kraljeve poroke od strani trojiških frančiškanov in pametnega trojiškega ljudstva. Na dan kraljeve poroke so, kakor drugod, tudi v našem trgu visele narodne zastave. Raz visokih lin trojiške cerkve ste plapolali ves dan dve dolgi, krasni trobojnici: ena jugoslovanska, druga slovenska. Ob 8. uri je bila v cerkvi sv. maša, katero je daroval gospod župnik med ubra nim petjem nežne mladine. Sv. maši je prisostvovala vsa samostanska družina in veliko vernega ljudstva — do malega samih klerikalcev. Tako je verno katoliško ljudstvo pod vodstvom svojih duhovnikov že od nekdanj kazalo svojo patrijotično in dinastično čuvstva: na zunanaj z zastavami in radostjo, na znotraj z daritvijo in molitvijo za domovino in kralja!

Ormož. Poziv g. dr. Ferdo Lasiču, odvetniku v Mariboru! Na obnem zboru Kmetijske podružnice v Ormožu leta 1919 ste bili izvoljeni za podružničnega blagajnika, kateri posel ste tudi takoj prevzeli. Ko ste se lansko leto preselili v Maribor, je bila Vaša dolžnost, da odložite posel blagajnika in predložite račune podružničnemu odboru v pregled in odobrenje. Še le odveza od strani odbora odnosno obnega zbora bi Vas razrešila blagajniške odgovornosti. Ker pa tega niste storili in se tudi niste odzvali pozivu bivšega načelnika g. dr. Strelca, notarja v Ormožu, ki Vas je po lastni izjavi trikrat pismeno pozval, da predložite podružnične račune odboru v pregled, a ste ostali blagajnik do novega obnega zbora, ki se je vršil pred 14 dnevi, ko se je izvolil novi odbor. Ker načelnik Kmetijskih podružnic ormoškega okraja gospod Lovro Petovar v Ivanjkovcih navaja v nekem pismu na novi odbor, da je dosedanji odbor napravil pogrešek v toliko, da ni takoj od prejšnjega odbora, ko je posle prevzel, tudi zahteval račun od galice, žvepla in blagajne, se ta pogrešek nanaša le na Vas, ker niste pravočasno izročili blagajniškega posla novemu odboru in se kot blagajnik niti niste udeležili obnega zbora, kjer bi javno predložili Vaše dosedanje podružnične račune zborovalcem v pregled. Novoizvoljeni odbor vali vsled tega vso krivdo glede slabega računovodstva in škode na Vas, kot svoječasnio izvoljenega blagajnika ormoške Kmetijske podružnice. Prepričani, da bi vsak dopis na Vas zaradi računov naletel na gluha ušesa, kot trikratni dopis g. Strelca, Vas javno pozivljamo, da v osmih dneh predložite račune ormoški Kmetijski podružnici v roke sedanjega načelnika g. Ivana Petka na Hardeku pri Ormožu, ter dokažete detajlirano, kako se je porabil od članov vplačan denar za galico in žveplo v znesku okrog 100.000 K, ker člani te plačane galice še do danes niso sprejeli. Nadalje, kje ste naložili znesek 5000 K, ki je ostal od vplačane članarine za «Kmetovalca»? Ako bi se v navedenem roku ne odzvali temu pozivu, Vas je primorana tožiti ormoška Kmetijska podružnica kot sokrivca na izročitev blagajne in računov; udje podružnice pa za odškodnino nad 100.000 K, katero svoto so plačali za galico in žveplo in so za imenovani znesek oškodovani vsled Vaše površnosti in malomarnosti.

Mozirje. (Pohujšanje). Mozirski trgovec g. Žuža se je grdo izrazil o Orlicah, ki so šle 2. julija čez naš trg. Vsak, kdor jih je videl, bo moral potrditi, da so bile čisto spodobno oblečene. Gospod Žuža naj bi bil pokazal svojo sramežljivost raje 28. majnika, ko so Sokolice zares kazale gola kolena po trgu. Naj bi se spomnil, da je njega zaradi neke stave grizel v gola pleča nek gospod, a mu zavoljo njegove obilosti ni mogel do živga. Ker je nadalje gospod Žuža bolj za večjega pri občini, naj bi se potegnil za red in spodobnost pri kopanju, in da se v nekaterih gostilnah ne bi tako pogosto prestopale policijske ure. Najbolj hvaležni bi mu pa bili, ako bi malo «vglihal» nekatere zakone, o katerih je znano, da ne «štima» O teh zakonih se na tistem velikogovori, in bolje je, da ne bo očitnih skandalov. Zali-bog je baje pri tem udeležen tudi nekdo, ki ga štejejo za našega somišljenika. Vedeti bi moral, da po slabi tovarišiji rada glava boli. Zaradi Orlic pa g. Žuža lahko še dolgo mirno živi in spi. Samo, da bi bili taki stari ljudje že enkrat malo manj zagrizeni.

Rečica v Savinjski dolini. Tukajšnji župnijski urad javlja, da se letošnja lepa nedelja v Kokarjih preloži radi primicije č. g. Franca Jeraj od 16. na 23. julija. Obmejni župnijski uradi se naprošajo, da to oznanijo ljudstvu tudi s prižnice.

Dragocenost vsake hiše je lekarnarja Fellerja prijetno dišeči «Elsafluid», najboljšo sredstvo za drgnjenje hrbta, rok, nog in celega telesa, kot kosmetikum za negovanje zob, zobnega mesa, ust, glave itd. Močnejši in boljši, kakor francosko žganje. 3 dvojnatne steklenice ali 1 specialno steklenico skup z zamotom in poštnino za 72 kron pošlji: Eugen V. Feller, Stubica donja, Elsatrg št. 341. Hrvatsko.

Vabilo pa redni občni zbor Kmetijske zruge v Račem, z. s. z. z. z., ki se bo vršil, dne 8. septembra 1922, ob 2. uri popoldne v sadružni pisarni. Dnevni red: 1. Odobritev računa. Zaključka za l. 1921. 2. Sklepanje o likvidaciji in volitvah likvidatorjev. 3. V službi, če se likvidacija ne sklene, volitev načelnstva in nadzorstva. 4. V službi, če se likvidacija ne sklene, sklepanje o prodaji nepremičnin. 5. Slučajnosti. V smislu pravil je sklep o likvidaciji veljaven, če glasujejo za to 3 četrtine vseh udov sadrže. — Blaž Lečnik, l. r. nač. namestnik. 580

Odpadki sukna

platna, cunj, železo, čistine, ovčje volno ter vsakovrste odpadke kupuje po najnovejših dnevnih cenah Alojzij Arbelter, Maribor, Dravska ulica 15. 2-10 476

Oskrbnik z dobrim spričevalom, več slovenskega in nemškega jezika, išče službo za oskrbo v no. radov, pod naslovom: Oskrbnik, pošta Ljubičevci pri Ormožu, poštno letišče. 585

Konj, rujava barve, 7 in pol let, leta star prvovrstni, za težko vožnjo sposoben se ceno prodaja pri V. Berdaj, Maribor, Trg Svobode. 1-2 588

Trgovski učenec iz dobre hiše, s dobrim šolskim spričevalom se sprejme v trgovini z mešanim blagom A. Pinter in druga v Slov. Bistrici, takoj ali po končanem šolskem letu. 1-3 584

Trgovski pomočnik se sprejme za skladišče v veletrgovini El. Suppan, Priljava. 2-2 588

Starejša, inteligentna, poštena služkinja se sprejme takoj na deželo k vdovcu s malimi otroci. Plačilo, po dogovoru. Ponudbe na upravnishvo lista pod »Stalna služba 580« 580 2-2

Malo posestvo

s sadonosnikom in brajdami, vse v dobrem stanju se prodaja na Spodnjem Bregu št. 38 pri Ptaju. 2-2 588

Fotograf A. KIESER

Maribor, Gregorčičeva ulica št. 20
ob gornji Gospodski ulici

se priporoča pri porokah, primicijah, družinah
in društvenih skupinah.

Stroškov se ne zaračuna, cene kakor v mestu.

— Največji in najstarejši altelje v mestu. —

545

VENETAN

zoper zelene ušice na vseh vrtnih in poljskih rastlinah.

SOLBAR

sredstvo zoper medeno roso na jabolkah, rožah, fuzikladij, rdeči pajek, trips i. t. d.

Uspulum

za mečenje semen in razkuženje gredic.

Prodaja: **FRANC GULDA**,
Maribor, Meljska cesta 26.

Vinogradno posestvo s vinikarstvom hišo meri 4 orale, v Rednem vrhu pri Sv. Trojici v Halezah, prodaja K 80.030 Ivan Šošaric, Sv. Vid pri Ptaju. 2-2 582

Posestvo obtoječe iz hiše, hleva, njive, travnika, sadonosnika, gozda, malega vinograda, vsega skupaj pet oralov rodovitne zemlje se s inventarjem vred prodaja. Vprafati je pri lastniku Ornelisa štev. 12 Sv. Jurij ob južni železnici. 2-2 550

Borovnice in druge jagode kupuje Trgovina Nefergall Maribor, Koroška cesta 1. 2-2 529

Proda se lepo posestvo v Libeličah, Koroško. Hlisa tik Farne cerke in šole, medelno gospodarsko poslopje, 19. oralov nji v travnikov 14 oralov gozda, velik sadni vrt električna razsvetljava. Cpa s neobremenjeno 200.000 Din. Dopisi na: Gorak, Libeliče, Koroško. 2-3 581

Kupujem lepa suha cepljena drva v 10 tonskih množinah, franko vagon, dalje orehova in širčnjova žebila od 80 cm debelosti in 2 m dolgoti naprej, kakor tudi vsakovrstni že izdelan ali stojišč les. Ponudbe poslati na: Higersperger, lesna trgovina, Celje, Gregorčičeva ulica 8. 4-4 550

Dr. Fran Marinič ordinira v Mariboru v Trubarjevi ulici št. 11 (nasproti moškemu učiteljskihi) od 10. do 11. ure in od 2. (14.) do 4. (16.) ure. 2-2

Vešjo množino splitskega cementa odda »Hitzonid«, Vetrinjska ul. št. 30, Maribor. 2 2 586

Trgovina se vame v najam. — Več pove upravnishvo lista. 2-3 581

Prodaj posestvo, obtoječe iz 12 oralov nji v travnika in gozda, vse v lepi legi gospodarsko poslopje v dobrem stanju. Se lahko redi dve kravi in 8 do 4 svinje. Se lahko naredi par polovnjakov sadne pijače in tudi izabele. Cena 240.000 K. Nalož na upravnishvo lista. 2-3 548

Našli bodete za lastno uporabo in **DARILA**, predmete v zlatu, srebru, nakitu, ure, verižice, prstane, uhane, narokvice in krstne spominske obeske od raznih potrebščin

kaj iščete

pri znani firmi **SUTTNER** po najnižjih dnevnih cenah v najlepšem modernem izdelku. Zlice, nože, vilice in škarje, žepne nože, doze za cigarete in tobak, stroje za briti, vžigalnike i. t. d. vsebuje sijajni katalog s slikami od

Tvarniške tvrdke **H. SUTTNER**, Ljubljana št. 992. Dano i dinar Vam je treba poslati za poštnino, ako želite, da se Vam brezplačno in takoj pošlje veliki katalog.

„Koranit“

škriljevec

zastopstvo in zaloga

Maks Ussar

4-10 Maribor, Gregorčičeva ulica 17. 473

ELEKTRICNI STROJI proizvod AEG

električni števeci proizvod A E G

žarnice Tungsram, vse elektrotehnične potrebščine v zalogi po ugodnih cenah.

elektrotehnična tvrdka

Karol Florjančič, Celje.

Proračuni brezplačno. 2-5 521

MLINI!

Specialna trgovina za mlinske potrebščine

ČADEŽ & BRCAR, Ljubljana
Kolodvorska ulica št. 35

priporoča bogato zalogo vseh v mlinsko stroko spadajočih predmetov po najnižjih dnevnih cenah, i. s.: svilena sita X in XXX, tenčico za zdrob (Griesgaze) znamke »Albert Wydler«, 24 in 32 cm široka volnena sita, pocinjeno žično tkanino (Drahtgewebe), prima gonilna jermena, mlinske kamne, ameriška strojna olja in masti, kontenino, žimnata sita i. t. d.

Postrežba točna in brza! 3-4 420 Ceniki na razpolago!

Ali ste že naročili **JESERNIG-OVO škropilnico?**

Ce ne, storite to takoj, ker jih je le še malo v zalogi!

Fr. Zinauer, Maribor,
Aleksandrova cesta 45/II.

Jesernig-ova škropilnica je najboljša in najcenejša.

Kamenita SOL

v velikih grudah v vsaki množini se dobi v trgovini

LEOPOLDA GUSEL
pri »črnem psu«

Maribor, Koroška cesta št. 16.

LJUDSKA POSOJILNICA V CELJU

pri „Belem volu“.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po

4 1/2 % oziroma do 5 1/2 %

od dneva vloge do dneva dviga. — Posojila daje na vknjižbo, poroštvo in zastavo. — Otvarja trgovske kredite pod zelo ugodnimi pogoji.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru, Stolna ulica šte. 6, r. z. z n. z.

obrestuje od Novega leta naprej navadne
vloge po

4 1/2 %

Trajne in večje vloge pa po dogovoru.

Semenska ajda, koruza beli in rumena,

Oves, pšenična moka

vseh vrst se dobi dobro in po ceni pri

Gospodarski Zvezi v Celju

Razlagova ulica št. 1.

Mlin na Loki poprej Rengo pri Ptuj

melje in izmenjava vse vrste žita. Mlin je na novo popravljen, ter izdeluje tudi zdrob.

Kupule vse vrste zrnja po najvišji dnevni ceni.

RIHARD ORSSICH, PTUJ.

Velika izbira volnenih
štofov za birmance od
180 K naprej, enako tudi
dr. manufakturo se dobi
najceneje pri 19-20

J. TRPIN

Maribor, Glavni trg 17.

Noben strup! Nobena kem.
kisikova kislina, za zdravje
zajamčen izborn

namizni kis

prodaja na debelo in na dro-
bno najmodernejša avtoma-
tična tovarna za kis (jesih)

FELIKS SCHMIDL

Maribor, Koroška c. 18

Vsaka gospodinja, ki skrbi
za zdravje svoje družine, naj
povsod sahteva le pristen
SCHMIDLOV kis. 8-10 231

MEDIČ, RAKOVČ & ZANKI

d. z o. z. Ljubljana.

Tovarna kemičnih in rudninskih
barv ter lakov.

Centrala: Ljubljana.

Skladišče: Novi Sad.

Brzjav: Meraki, Ljubljana.

Telefon 62

Podružnica Maribor.

Gospodarska ulica.

Šolska ulica

Emajlni laki. Pravi fircaž. Lak za podo-
Priznana najboljša in zanesljiva kakor: barve za obleke, vse
vrste barv, suhe in oljate, mavce (gips), mastenec (Federweiss),
strojno olje, karbolinej, steklarski in mizarski klej, pleskarški
slikarski in mizarski čopiči, kakor tudi drugi v to stroko spa-
dajoči predmeti.

MERAKI

Lak za podo. Emajlni lak. Linoleum lak za podo-
Bronuline.

2-9 541

Ceniki se začasno ne razpošiljajo

Ormoška posojilnica v Ormožu

poprej (dr. Geršakova) obrestuje hranilne vloge po

4 do 4 in 1/2 %

ter daje posojila na osebni kredit po 6 %, na vknjižbo
5 %. — Uraduje vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne
6-10 357

Načelstvo.

Pozivi

Anton Pristavnik, posestnik v Rančah pri Fram-
rojen leta 1889., je odšel avgusta meseca 1914 s 1
stotnijo (Feldkompagnie Inf. Rgt. No. 47) v Galicijo
in je od 26. avgusta 1914 pogrešan. Vse one tovari-
ki so odšli takrat s 15. stotnijo v Galicijo in bi z
mogli dati o pogrešanem kake podatke, prosim,
to storijo proti primerni nagradi potom dopisa ali
osebno v pisarni odvetnika dr. Franjo Rosina v Mar-
boru, Aleksandrova cesta št. 16. 2-2 58

Zadružna gospodarska banka d. d.

Podružnica v Mariboru.

581

Začasno: Koroška cesta 1/1 — Telefon 311 — Brzjav: Gospobanka.

Centrala: Ljubljana. Podružnice: Djakovo, Sarajevo, Sombor, Split,
Šibenik. Ekspozitura: Bled.

Interesna skupnost s Sveopčo Znanstveno banko d. d. v Zagrebu in njeno podružnico v Karlovcu
in Gospodarsko banko d. d. v Novem Sadu.

Kapital in rezerve skupno z afilijacijami čez R 50.000.000.—.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, kupuje in prodaja tuje
valute in devize, sprejema vloge v tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse
bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.

OPEKO

za zidavo, izborna žgana, narejeno z roko, streš-
opeko (Bieberschwanz-Dachziegel) oddaja veleopekar

Cerniček, Kamnica

547 Naslov v Mariboru je Trubarjeva šte. 5.

BAKRENE KOTLE

po 40 in 60 litrov vsebine, solidno izdelane,
ima v zalogi

Metalokemika d. d.

Zagreb

Strossmayerova ulica št. 6.

Zahtevajte ponudbe!

1-6 431

OBRTNA BANKA, podružnica v LJUTOMERU

Int. tel. št. 2.

izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje.

Rač. ček. urada št. 12.1726.